

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

CENTAR ZA ŽENE ŽRTVE RATA - ROSA

2021.

UVOD

Centar za žene žrtve rata - ROSA (Centar ROSA), feministička je i antimilitaristička organizacija osnovana 1992. godine s ciljem pružanja podrške i pomoći ženama koje su preživjele ratno i ostale oblike nasilja na osnovu spola. Svojim djelovanjem nastavak smo feminističkog pokreta protiv nasilja nad ženama osamdesetih godina, kao i mirovnog pokreta koji se formirao početkom devedesetih.

Ciljevi Centra ROSA su ostvarenje prava žena na život bez nasilja, izgradnja mira i suočavanje s prošlošću uključivanjem rodne dimenzije, unaprijeđenje zakona i politika i njihove provedbe u području ženskih ljudskih prava, povećanje utjecaja civilnog društva i feminističkog pokreta na društvene promjene.

Djelatnost Centra ROSA je pomoć i podrška ženama koje su preživjele različite oblike rodno utemeljenog nasilja (prostituciju, silovanje, ratno silovanje i druge oblike ratnog nasilja, trgovanje ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja), ženske mirovne politike/rodna dimenzija tranzicijske pravde: rad na razvijanju antimilitarističke, antiautoritarne, nenasilne kulture i održivog mira putem sudjelovanja u organiziranju ženskih sudova i tribunala, poticanju rada komisija za utvrđivanje istine o ratnim zločinima, zagovaranje za unaprijeđenje ženskih prava i položaja žena i djevojčica u društvu, na razini države i međunarodno, osnaživanje feminističkog pokreta i civilnog društva.

Centar ROSA upisan je u registar Ministarstva pravosuđa i uprave 1993., Ministarstva uprave 1997. i Gradskog ureda za opću upravu 2002. godine.

Više informacija o aktivnostima Centra ROSA mogu se pronaći na sljedećim internetskim stranicama:

Centar za žene žrtve rata – ROSA

URL: <http://www.czzr.hr/>

Ženska memorija

URL: <http://www.women-war-memory.org/index.php/hr/>

Potpisujem Konvenciju protiv nasilja prema ženama

URL: <http://www.potpisujem.org/>

Upholding Rights! Early Legal Intervention/Ostvarimo prava! Rana pravna intervencija

<http://www.earlylegalintervention.eu/>

Lila Zajednica

URL: <http://www.lilazajednica.com.hr/>

Ženska Mreža Hrvatske

URL: <http://www.zenska-mreza.hr/>

PETRA Mreža nevladinih organizacija za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama u svrhu seksualnog iskorištavanja

URL: <http://www.petra-nvo.net/>

Facebook stranice:

Centar za žene žrtve rata ROSA (@CentarRosa)

I Sign Campaign (@ISignCampaign)

SOS linija za žrtve trgovanja ljudima (@SosZaZrtveTrgovanjaLjudima)

Lila zajednica (@LilaZajednica)

YouTube:

Centar ROSA

I Sign Campaign

AKTIVNOSTI CENTRA ZA ŽENE ŽRTVE RATA - ROSA

1. POMOĆ I PODRŠKA ŽENAMA KOJE SU PREŽIVJELE RAZLIČITE OBLIKE RODNO UTEMELJENOG NASILJA (prostituciju, silovanje, ratno silovanje i druge oblike ratnog nasilja, trgovanje ženama i djevojkama u svrhu seksualnog iskorišavanja)

Osnovni ciljevi programa su: ostvarenje prava žena na život bez nasilja, prevencija rodno utemeljenog nasilja i diskriminacije (prostitucije, silovanja, ratnog silovanja, trgovanja ženama u svrhu seksualnog iskorišavanja), poboljšanje socijalne uključenosti i položaja žena koje su preživjele različite oblike nasilja uvjetovanog spolom/rodom.

Tijekom 2021. godine bile smo usmjerene na ostvarenje sljedećih specifičnih ciljeva programa:

1. Održanje kontinuiteta preventivnog djelovanja.
2. Osiguranje kontinuiteta pružanja pomoći i podrške ženama koje su preživjele različite oblike rodno utemeljenog nasilja i kontinuirano unaprijeđivanje rada.
2. Unaprijeđenje međusektorske i sektorske suradnje u području pružanja pomoći i podrške ženama.

1. SOS linija za žrtve trgovanja ljudima 0800 77 99, besplatna za pozivateljice Centar ROSA vodi svakog dana u godini (uključivši vikende i praznike) od 10:00-18:00h s ciljem informiranja potencijalnih žrtava trgovanja ljudima i pomoći žrtvama. Linija je dio Nacionalnog programa za suzbijanje trgovanja ljudima te sve prijave o mogućim slučajevima trgovanja ljudima ili druga kaznena djela, dostavljamo MUP-u i Vladinom uredu za ljudska prava i prava nacionalnih manjina. Linija omogućava podršku ženama koje su žrtve trgovanja ljudima te pružamo informacije o problemu trgovanja ljudima zainteresiranoj javnosti (novinari, škole, studenti/ce, građani/građanke, institucije). Prijave prosljeđujemo Odjelu organiziranog kriminaliteta MUP-a. Također ih informiramo o mogućnostima pomoći i po potrebi usmjeravamo na organizacije i institucije za pružanje potrebne pomoći.

U 2021. godini ukupno smo zaprimile 678 poziva od čega smo 6 prijava uputile Odjelu organiziranog kriminaliteta na daljnje postupanje. Uz prijavu sumnji na moguće slučajeve trgovanja ljudima, na liniju su nas zvale i žrtve trgovanja ljudima koje su imale potrebu savjetovanja i rješavanja aktualnih problema. Osim slučajeva trgovanja ljudima na liniju su nam se obraćale i osobe s drugim vrstama problema a koje smo upućivale na druge institucije i organizacije civilnog društva s obzirom na vrstu problema odnosno oblik nasilja ili drugog uskraćenja prava koje su trpile one ili njima bliske osobe.

U 2021. godini je održavana i nadopunjavana facebook stranica SOS telefona za žrtve trgovanja ljudima <http://www.facebook.com/SosZaZrtveTrgovanjaLjudima> koja ima za cilj doprinijeti povećanju identifikacije i podrške ženama koje su preživjele trgovanje ljudima, te osigurati informacije o problemu u svrhu prevencije. Stranica ima oko 2.400 pratitelja/ica.

u 2021. godini kreirale smo službenu facebook stranicu organizacije pod nazivom Centar za žene ROSA <https://www.facebook.com/CentarROSA> @CentarROSA na koje svakodnevno postavljamo sadržaje vezane uz naš rad i mogućnosti podrške i pomoći za žene koje su preživjele različite oblike rodno utemeljenog nasilje uključujući trgovanje ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja. Na stranici smo promovirale dvije kampanje koje smo u ovoj godini pokrenule „Mi te čujemo“ i „Ako si slomljena nisi sama“ te druge informativne sadržaje.

Djelovanje u okviru Operativnog tima za suzbijanje trgovanja ženama i Mobilnog tima, multisektorski rad na identificiranim slučajevima trgovanja ljudima:

U sklopu koordiniranih aktivnosti civilnog društva i institucija u zaštiti žena i djevojčica od rodno utemeljenog nasilja ostvarena je kontinuirana suradnja s institucijama u pružanju pomoći i podrške ženama putem sudjelovanja u radu Operativnog i Mobilnog tima za suzbijanje trgovanja ljudima. Operativni tim je ove godine održao 10 sastanaka. Operativni tim je sastavljen od predstavnika i predstavnica Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva pravosuđa, Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva zdravstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, USKOK-a, DORH-a, Crvenog križa, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Hrvatskog novinarskog društva, organizacija civilnog društva te Ureda Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina koji koordinira rad oba tima. Na sastancima Operativnog tima raspravlja se o svakom pojedinačnom slučaju klijentica koje su preživjele trgovanje ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja i prostitucije te se multisektorskim povezivanjem pronalaze konkretna rješenja. Sudjelujemo i u radu Mobilnog tima suzbijanja trgovanja ljudima koji djeluje prema Protokolu za identifikaciju, pomoć i zaštitu žrtava trgovanja ljudima koji propisuje da policija kod identifikacije žrtve u inicijalni razgovor sa potencijalnom žrtvom treba uključiti i predstavnicu civilnog društva koja će pomoći u procjeni radi li se o žrtvi i onda u razgovoru s njom predočiti joj kakvu vrstu pomoći i podrške može dobiti. Mobilni timovi imaju ulogu trenutne i interventne pomoći žrtvi trgovanja kad ju je potrebno zbrinuti i pomoći joj u obavljanju liječničkih pregleda i sličnog. Mobilni timovi na teren izlaze po potrebi i u stalnoj su pripravnosti. Naše dvije članice su dio Mobilnog tima koji djeluje na području Grada Zagreba i Zagrebačke županije. U 2021. godini obnovljene su njihove licence za članstvo u mobilnom timu.

2. Psiho-socijalna i pravna pomoć i podrška

Savjetovanje i organiziranje podrške, pravno zastupanje na sudu i savjetovanje, kao i pomoć u realizaciji prava pri institucijama provodile smo za žrtve trgovanja ljudima, prostitucije, silovanja, ratnog nasilja uključujući ratno silovanje, izbjeglištvo i štetne prakse kao što su prisilni brakovi, genitalno sakaćenje i dr. Savjetovanje se odvijalo telefonski i osobno, dolaskom u savjetovalište, kako bi bile što dostupnije klijenticama od kojih su neke i izvan Hrvatske (budući da SOS linija ima broj koji je dostupan samo za pozive iz Hrvatske). Dio savjetovanja se obavio i putem e-maila.

Osobno savjetovanje, pravno savjetovanje i pravno zastupanje pružale su: tri voditeljice slučajeva/savjetodavke, tri psihologinje, odvjetnički tim te psihijatrica. Voditeljice slučajeva bile su na raspolaganju svaki dan od 10 – 18 sati uključujući vikende i praznike. Psihološko savjetovanje u savjetovalištu na raspolaganju je klijenticama utorkom u popodnevnim satima te prema dogovoru s obzirom na mogućnosti klijentica te grupe samopomoći koje se održavaju i vikendom u uredu Centra ROSA kao bi se prilagodile potrebama žena. Pravno savjetovanje u savjetovalištu na raspolaganju je klijenticama prema dogovoru te ponedjeljkom i srijedom od 15:00-17:00 sati. Zastupanje na sudu i prethodna priprema klijentica odvijala se prema rasporedu rasprava na sudu. Na sudovima su odvjetnice/i zastupale/i klijentice u kaznenim postupcima protiv počinitelja kaznenih djela trgovanja ljudima, silovanja, podvođenja, silovanja u ratu te u predmetima kaznenih dijela klijentica.

S obzirom na krizu uvjetovanu Covid-19 pandemijom rad Savjetovališta smo prilagodile novonastalim ograničenjima. Savjetovanja su osim osobno bila organizirana putem telefona, komunikacijskih platformi zoom, skype, whatsapp i viber ovisno o mogućnostima klijentica. U tu svrhu smo razvile Protokol o online savjetovanju koji primjenjujemo u svom radu na daljinu.

U 2021. godini pružile smo pomoć i podršku za 75 žena. Putem društvenih mreža, maila i drugih aplikacija te posredstvom drugih OCD-a i institucija obratile su nam se 23 nove žene. 14 žena je ostvarilo neki oblik traženih prava pri institucijama, s tim da se u većini slučajeva radilo o više ostvarenih prava po jednoj ženi. Za žene koje su nam se obraćale za pomoć i podršku posredovale smo

kod različitih državnih institucija u svrhu ostvarivanja njihovih prava. Psihologinje su s klijenticama radile terapijski s ciljem prevladavanja trauma. Radi se o duboko traumatiziranim ženama koje su preživjele situacije trgovanja ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja, silovanja, ratnog nasilja uključivši ratno silovanje, pri čemu su bile izložene prijetnjama za vlastiti ili život bliskih osoba, ucjenama, dugotrajnim teškim oblicima fizičkog nasilja, mučenja i silovanja, zastrašivanju, ozljeđivanju, prisiljavanju na konzumaciju alkohola i droge. Savjetodavke s klijenticama rade na rješavanju problema u procesu ponovnog uspostavljanja kontrole nad vlastitim životom, zapošljavanja, rješavanja različitih vrsta problema proisteklih iz situacije nasilja (npr. kod trgovanja ljudima često se javlja i prisila na kaznena djela, dugovanja, kredite i sl.) administrativnih i drugih pitanja u odnosu na institucije, (do)školovalanja, ostvarenja socijalnih prava i ostalo. Žene koje su preživjele ratno silovanje nakon više dvadeset godina po prvi put su progovorile o svojim iskustvima, te je ovo prva specijalizirana pomoć koju su uopće ikad dobile. One dolaze iz različitih dijelova Hrvatske, malih sredina gdje ne žele da se zna da su bile silovane, često niti najbliži članovi obitelji to ne znaju. Posljedice preživljenih iskustava ostavile su dubok trag na njihovo psihičko i fizičko zdravlje. Mnoge žene pate od poremećaja spavanja, tjeskobe, kroničnih bolesti i drugih problema. Terapijski rad je stoga izuzetno važan za njihovo osnovno funkcioniranje u društvu i njihovim obiteljima. Zbog opsega traumatičnog iskustva i dubine posljedica na žene radi se o dugotrajnim procesima oporavka. Psihijatrijska podrška organizirala se je u slučajevima kad su psihologinje ili savjetodavke ocijenile da je klijenticama potrebna stručna psihijatrijska pomoć jer su problemi u funkcioniranju osobe zahtjevniji a daljna terapija se je organizirala i provodila prema procjeni psihijatrica. Zbog pandemije Covid-19 potreba za psihološkom podrškom bila je istaknutija budući da su se žene koje su preživjele nasilje osjećale dodatnu nesigurnost i strahove. Rad institucija kojima se žene žrtva nasilja obraćaju za pomoć (sudovi, centri za socijalnu skrb i druge) bio je limitiran i često su procesi trajali duže nego je to uobičajeno što je imalo negativne posljedice na stanja žena.

Organizirale smo terapijski odmor i radionice za naše klijentice u Kući SEKA na otoku Braču u lipnju, kolovozu i rujnu. U lipnju smo po prvi put organizirale terapijski odmor za žene i djecu izbjeglice iz Sirije i Iraka. Grupu je pratila i psihološku podršku i grupnu terapiju organizirala psihologinja uz pratnju prevoditeljice. Centar ROSA sudjelovao je u organizaciji regionalne terapijske grupe za žene koje su preživjele ratno nasilje za vrijeme ratova na području bivše Jugoslavije. Ova grupa okuplja se svake godine u srpnju/kolovozu na terapijskom odmoru u kući SEKA. U 2021. godini 11 žena sudjelovalo je terapijskom odmoru u sklopu kojeg je organiziran grupni terapijski rad, te po potrebi i individualno savjetovanje.

U 2021. nastavile smo rad na pružanju psihološke i pravne podrške izbjeglicama iz Sirije, Iraka, Afganistana i Libije koje su u Hrvatsku došle u velikom izbjegličkom valu ili su vraćene u Hrvatsku iz Njemačke, Austrije i Švicarske po II Dablinskom sporazumu. Psihologinja u savjetovalištu provodi individualni i grupni terapijski rad sa ženama smještenima u Prihvatnom centru za tražitelje azila (izbjeglice) „Porin“ i onima koje su ostvarile individualni smještaj. Uz žene organiziran je i dolazak njihove djece, ukoliko nisu u mogućnosti drugačije organizirati njihovo čuvanje. U radu grupe podrške sudjeluju uz voditeljicu psihologinju još tri osobe: zaposlenica Centra ROSA, 2 stručne prevoditeljice i kulturne medijatorice te psihologinja vanjska suradnica koja prati rad grupe. Naša odvjetnica također je angažirana u pružanju pravne pomoći izbjeglicama i tražiteljicama azila u ostvarenju njihovih prava.

Pravna pomoć i zastupanje na sudu osiguravala se je za žene koje su u procesu ostvarivanja svojih prava i rješavanja sudskih slučajeva u kojima su svjedokinje protiv nasilnika (silovatelja, svodnika ili trgovaca ljudima i sl). Pravnu pomoć osiguravamo putem suradnje sa senzibiliziranim timom odvjetnica i odvjetnika, koje/i razumiju problem nasilja i motivirani su za podnošenje slučajeva Evropskom sudu za ljudska prava u situacijama nefunkcioniranja nacionalnih mehanizama te za vođenje strateških postupaka organizacije.

Ranu pravnu pomoć i zastupanje na sudu smo pružile za 15 žena koje su preživjele nasilje bilo u ratu devedesetih, bilo u izbjeglištvu iz ratnih situacija u drugim dijelovima svijeta a u Hrvatskoj im se odbija azil, bilo ženama koje su preživjele štetne tradicijske prakse, ili prostituciju i trgovanje ženama.

Podignuta razina kvalitete rada s korisnicama putem održavanja timske sinteze i supervizije na kojima smo uz stručnu pomoć rješavale probleme koji su se pojavljivali u radu s korisnicama.

Pravna pomoć i zastupanje na sudu osiguravala se je za žene koje su u procesu ostvarivanja svojih prava i rješavanja sudskih slučajeva u kojima su svjedokinje protiv nasilnika (silovatelja, svodnika ili trgovaca ljudima i sl). Kroz pravnu pomoć za cilj smo imale što moguće više zaštititi žrtve i omogućiti im osvarenje pravde i svojih prava. Klijentice su se pripremale za suđenja i suočavanja s osobama koje su ih držale u zatočeništvu, silovateljima te im se osiguravala svjedočenja putem video-linka. U svim segmentima djelovale smo u njihovom najboljem interesu.

3. Informiranje žena koje su preživjele nasilje, nadležnih službi i druge zainteresirane javnosti

Postoji stalni problem dostupnosti informacija za žene koje su preživjele nasilje. Posebno smo se bavile informiranjem žena koje su preživjele seksualno nasilje u ratu obzirom da su informacije o mogućnosti zahtjeva za status žrtve seksualnog nasilja u ratu vrlo ograničene.

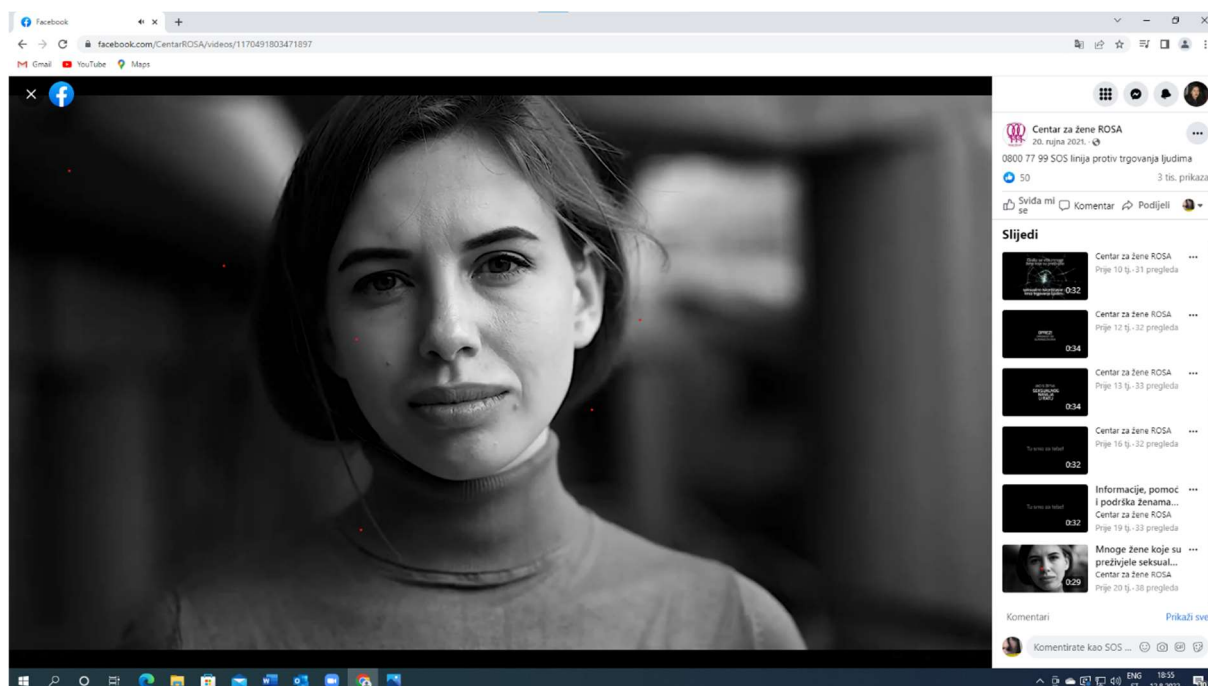
To ilustriraju podaci Ministarstva hrvatskih branitelja, prema kojem je od dana stupanja na snagu Zakona, Ministarstvo zaprimilo ukupno 283 zahtjeva za stjecanje statusa žrtve seksualnog nasilja u Domovinskom ratu i ostvarivanje prava koja proizlaze iz Zakona. Do kraja 2021., Povjerenstvo je donijelo 271 rješenja, od toga 194 pozitivnih i 77 negativnih. Od proja pozitivnih rješenja 150 se odnosi na žene a 44 na muškarce. U 9 predmeta došlo je do obustave/odbačaja upravnog postupka.

Navedeni podaci ukazuju da je zahtjeve za stjecanje statusa žrtava seksualnog nasilja podnijelo tek oko 12 posto od procijenjenih žrtava ovog zločina, od čega je gotovo trećina zahtjeva odbijena.

U rujnu 2021. smo izradile službenu FB stranicu Centra ROSA @CentarROSA na kojoj objavljuemo informacije o našem radu i mogućnostima pomoći i podrške ženama koje su preživjele različite oblike rodno utemeljenog nasilja.

Kreirale smo kampanju s dva spota namjenjena informiranju žena koje su preživjele nasilje o mogućnostima pomoći i podrške u Centru ROSA: „Ako si slomljena nisi sama“ i „Mi te čujemo“, te smo je distribuirana putem naših službenih socijalnih mreža i našeg YouTube kanala te oglasa putem Google i Youtube-a. Doseg kampanje: 1 mil prikaza oglasa, 9.990 klika na oglas i 81.850 pregleda videa na Youtube-u; putem FB stranice cca 12 000 ljudi.

Spotovi su dostupni na našem Youtube kanalu <https://www.youtube.com/watch?v=xcQ9fcVPyGk> i https://www.youtube.com/watch?v=3YcVs_CPflc

S ciljem informiranja javnosti u okviru nacionalne kampanje za informiranje javnosti o problemu trgovanja ljudima pripremljen je i emitiran radio spot. Sveukupno je ostvareno 60 emitiranja na Otvorenom radiju koji ima nacionalnu pokrivenost te je prema statistikama najslušaniji radio u Hrvatskoj. Prema postojećim statistikama dnevni doseg Otvorenog radija je 15% na ciljnoj skupini 18+,

što je cca 500.366 ljudi u dobi 18+ a tjedni doseg je 25,5%, što je 850.622 ljudi u dobi 18+ te je prema tome tijekom 16 dana emitiranja spota informaciju o problemu trgovanja ljudima i kome se obratiti dobilo minimalno 850.622 ljudi u dobi 18+.

Radio spot za informiranje javnosti o trgovanju ljudima i kome se obratiti za pomoć dostupan je na YouTube kanalu na poveznici: https://www.youtube.com/watch?v=g9F_9xBVCXA

Radijski spot za informiranje žrtava ratnog silovanja o pravima temeljem Zakona o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu dostupan je na YouTube kanalu na poveznici:

<https://www.youtube.com/watch?v=x7GLW6GANxE&feature=youtu.be>

U svrhu informiranja javnosti pružale smo informacije domaćim i stranim medijima, istraživačicama i istraživačima, studenticama i studentima, međunarodnim institucijama, te objavljivale informacije o našim aktivnostima na internetskim i FB stranicama: <https://www.czzr.hr/>, <http://www.petra-nvo.net/>, <http://www.women-war-memory.org/index.php/hr/>.

Nastavile smo rad na održavanju web stranicu i FB stranicu Lila Zajednica, namijenjenu ženama koje su preživjele različite oblike seksualnog nasilja: silovanje, silovanje u ratu, trgovanje ženama, incest i dr. <http://www.lilazajednica.com.hr/>. Stranica pruža mogućnost dodatne pomoći ženama, kao i informirane o specifičnim traumama koje ovo nasilje nosi, načinima njihovog prevazilaženja, zakonskim okvirom, te mogućnost slanja vlastitih priča, kreativnih doprinosa i sl.

U svrhu informiranja javnosti o trgovanju ljudima i kome se obratiti za pomoć distribuirale smo letak relevantnim institucijama i organizacijama te smo ga također distribuirale *online* putem širokom krugu dionika putem e-maila i društvenih mreža.

U svrhu informiranja žena izbjeglica nastavile smo distribuirati letak na arapskom jeziku. Ovaj letak sadrži informacije o oblicima nasilja prema ženama te neprihvatljivosti nasilja. U letku pozivamo žene koje trpe nasilje da nam se obrate za pomoć i podršku.

The flyer is titled "العنف في العائلة هو الانتهاك لحقوق الإنسان." (Domestic violence is a violation of human rights). It lists various forms of violence: physical, sexual, psychological, economic, and honor-related. It provides information on where to seek help, including police, medical services, and legal aid. The flyer is written in Arabic and includes a call to action: "أنت بحاجة إلى مساعدة ←" (You need help) and "→ قم بمساعدة!" (Help!).

العنف في العائلة هو الانتهاك لحقوق الإنسان.

يمكن أن يحدث العنف العائلي في أي أسرة بغض النظر عن الأصل الاجتماعي والثقافي والعرفي أو الوضع الاجتماعي والاقتصادي.

فإن الضحية ليست متبينة أبدا بالعنف، فإن دائما المرتكب هو المسؤول عن العنف.

الكحول والمخدرات والتوتر ليست أبدا سببا رئيسيا للعنف.

العنف العائلي يحتوي على العنف البدني والجنسي والنفسي والاقتصادي والأمن أيضا.

أغلبية الضحايا هم النساء والأطفال.

فإن عواقب العنف هي الخطر على الصحة البدنية والعقلية وجودة الحياة.

العنف في الأسرة والعنف الآخر القائم على نوع الجنس ليس مسألة خصوصية. هذه هي القضايا التي تهم المجتمع كله.

إن تعريض حياتك خالية من العنف هذا حقك!

اتخذ الخطوة الأولى نحو الحياة الخالية من العنف!

أنت بحاجة إلى مساعدة ←

→ قم بمساعدة!

ماذا يمكنك أن تفعل؟

- بحث عن مساعدة.
- إبلاغ عن العنف.
- ترك العلاقة التي تعرضني للعنف.
- بحث وذهاب إلى مكان آمن.
- الانضمام إلى مجموعة المساعدة الذاتية.
- بناء شبكة الدعم وتعزيز العلاقة مع أشخاص المساندة.
- التحاق بالاستشارات أو العلاج النفسي.
- اتصال بهاتف "أس أو إس" للحصول على المساعدة.
- بحث عن المساعدة القانونية المجانية.

من المهم أن تعرف أن أشكال المساعدة المختلفة متاحة لك وأنه يمكنك تغيير وضعك ووقف العنف.

لك الحق في أن تعيش في الأمان، برعاية واحترام.

U suradnji s organizacijama članicama koalicije Brussels' Call prevele smo i distribuirale materijale kampanje Njena budućnost je ravnopravnost / Her Future is Equal campaign s ciljem postizanja EU slobodne od seksualnog iskorištavanja i trgovanja ljudima.

Njena Budućnost je Ravnopravnost ('Her Future is Equal') kampanja je koju je 2021. godine pokrenuo Brussels' Call: Zajedno za Evropu bez prostitucije, zalažući se za prestanak seksualnog iskorištavanja u Evropi. Ovom kampanjom promovira se Model Ravnopravnosti kao provjereni pristup u borbi protiv složenog problema seksualnog iskorištavanja. Model ravnopravnosti je usvojen u Švedskoj, Norveškoj, Finskoj, Islandu, Francuskoj a njime se kažnjavaju kupci seksa, a žene u prostituciji se aboliraju. Cilj ovog modela je smanjenjem potražnje dokinuti seksualno iskorištavanje kroz prostituciju. Model Ravnopravnosti integrirani je pristup koji sprečava nasilje i osigurava odgovornost, pravdu i podršku.

Priručnik za zagovaranje

U sklopu kampanje izrađen je priručnik dostupan na ovom linku <https://bit.ly/3NlbzhJ> u kojem se opisuje stvarno stanje seksualnog iskorištavanja i trgovanja ljudima širom Evrope. Činjenice ukazuju na to da je riječ o izrazito rodnom fenomenu koji je prisutan svuda, u kojem mreže riminalaca iskorištavaju neravnopravnost i siromaštvo žena za vlastitu zaradu. U sklopu kampanje su izrađeni vizuali sa sljedećim porukama:

RAVNOPRAVNOST ZNAČI I RAVNOPRAVNOST SPOLOVA

U Europi, 90% osoba u prostituciji su **žene i djevojčice**, a 97% kupaca seksa su **muškarci**.

(Europarl 2014, stoptraffick.ie)

brusselscall.eu

EUROPA JE SPREMNA ZA BUDUĆNOST BEZ SEKSUALNOG ISKORIŠTAVANJA.

brusselscall.eu

RAVNOPRAVNOST ZNAČI SLOBODU OD RODNO UVJETOVANOG NASILJA

“Znala sam da sam u nevolji kad su me prestali gledati kao ljudsko biće.”

(Svjedočanstvo žene koja je preživjela prostituciju: Women's Studies International Forum 2017)

brusselscall.eu

RAVNOPRAVNOST ZNAČI SVI

Žene migrantice čine **84%** prostituiranih žena u EU.

(O'Connor 2018)

brusselscall.eu

DJEVOJČICE ZAŠLUŽUJU PRILIKU DA BUDU SVE ŠTO ŽELE

75% žena i djevojčica u prostituciji ima između **13-25 godina**. (Europarl 2014)

Polovina ih iskusi “grooming” u trgovinu seksom prije nego navrše 18. (Farley 2003)

brusselscall.eu

Njena budućnost je ravnopravna

brusselscall.eu

Temeljne poruke kampanje

Ne pristajemo na ništa manje od ravnopravnosti

- Imamo znanje i moć stvoriti budućnost koja pruža mogućnosti, stvarne izbore, bez seksualnog iskorištavanja. Model jednakosti nudi integrirana, dostižna rješenja.
- Model jednakosti uključuje dugoročni pristup strukturnim nejednakostima, zajedno s mjerama koje mogu spriječiti štetu zabranom kupnje i prodaje seksualnog pristupa drugim ljudima.
- Prostitucija je posljedica seksizma i perpetuirana seksizam. Ona je oblik rodno uvjetovanog nasilja i zahtijeva rodno specifične intervencije.
- Prostitucija je također posljedica siromaštva i beskućništva. Nužna je solidarnost i oslonac na zajedničke vrijednosti kako bi se ostvarila zaštita žena od siromaštva u cijeloj Europi.
- Model jednakosti šalje poruku o društvu u kojem želimo živjeti - želimo društvo u kojem žene nisu na prodaju.
- Informacije o utjecajima i posljedicama prostitucije.

Njena budućnost je ravnopravnost – poruke kampanje

- Ravnopravnost znači slobodu od seksualnog iskorištavanja
- Ravnopravnost znači imati mogućnost za stvarni izbor
- Ravnopravnost znači seksualni pristanak i izbor
- Ravnopravnost znači slobodu od predrasuda i diskriminacije ● Ravnopravnost znači da nikoga ne ostavljamo na začelju
- Ravnopravnost znači bolju zaštitu od siromaštva
- Ravnopravnost znači biti sigurna od nasilja
- Ravnopravnost znači pravo da se ne kupuje ili prodaje za seks ● Jednako znači zaštita od makroa i grabežljivaca
- Ravnopravnost znači prestanak nekažnjivosti za kupce seksa
- Ravnopravnost znači zatvaranje tržišta na kojem se trguje ženama ● Ravnopravnost znači pravedne tranzicijske strategije za žene uhvaćene u prostituciji ● Ravnopravnost znači da prostitutirane osobe više nisu na meti zakona

2. ŽENSKE MIROVNE POLITIKE / RODNA DIMENZIJA TRANZICIJSKE PRAVDE

Osnovni cilj programa je izgradnja mira i suočavanje s prošlošću uključivanjem rodne dimenzije. Tijekom 2020. godine bile smo usmjerene na ostvarivanje sljedećih specifičnih ciljeva programa:

1. Jačanje podrške i solidarnosti ženskih OCD-a na području bivše Jugoslavije u području borbe protiv militarizma, nacionalizma i razvoja građanske odgovornosti u svojim državama.
2. Podizanje javne svijesti o nužnosti kažnjavanja ratnih zločina te raširenosti zločina ratnog silovanja u ratovima na području bivše Jugoslavije.
3. Podizanje javne svijesti o mirovnoj politici ženskog pokreta.
4. Doprinos stvaranju feminističkog koncepta odgovornosti, brige i sigurnosti s ciljem izgradnje pravednog mira.

Nastavljena je suradnja putem komunikacijske platforme FLIPSUR (Feministička lista protiv silovanja u ratu) putem koje se vrši razmjena informacija, dobrih i loših praksi, pruža podrška zajedničkim ili pojedinačnim akcijama na međunarodnom nivou.

Nastavljena je suradnja feminističkih aktivistkinja, teoretičarki i umjetnica iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Srbije, koje se bave problemom ratnog silovanja u državama bivše Jugoslavije i koje su sudjelovale u zajedničkim aktivnostima.

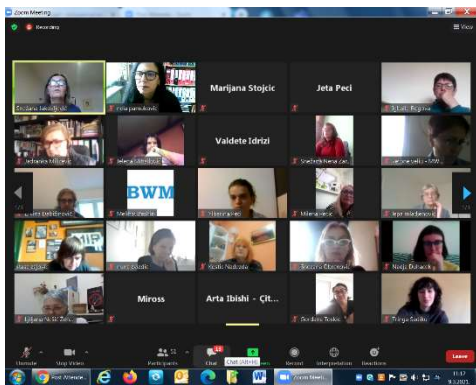
Kroz održane sastanke, seminare, javne akcije, tribine ostvarena je učinkovita suradnja ženskih organizacija u svrhu otvaranja javnog prostora za žene da svjedoče o iskustvima nasilja, imenovanja zločina i zahtjevanja zadovoljenja pravde. Na ovaj način dodatno su osnažene žene koje su bile u mogućnosti javno progovarati o ratnim stradanjima i posljedicama rata. Održan je kontinuitet rada u mirovnoj politici i uspostavljanju tranzicijske pravde.

05.03.2021., naša predstavnica održala je prezentaciju na prvom panelu: Ženski mirovni aktivizam, diskusija, Žene za mir i sigurnost – Ka unaprjeđenju odnosa između Kosova i Srbije, Aktivizam devedesetih.

08.03.2021., sudjelovale smo u web susretu – razmjeni informacija o tome kako je pokretanje svjedočanstava o seksualnom nasilju utjecalo na samo-organiziranje žena, na pritiskanje institucija da kažnjavaju seksualno nasilje, susret organizirale su aktivistkinje inicijative Vjerujem Ti iz Beograda.

09.03.2021. sudjelovale smo na sastanku Žene za mir i sigurnost – Ka unapređenju odnosa između Kosova i Srbije, prvi panel na temu Ženski mirovni aktivizam tokom ratova 90-tih na prostorima Jugoslavije, a drugi na temu Feministički pokret nakon 90-tih.

09.03.2021., sudjelovale smo na *online* sastanku Žene za mir i sigurnost – Ka unapređenju odnosa između Kosova i Srbije, prvi panel na temu Ženski mirovni aktivizam tokom ratova 90-tih na prostorima Jugoslavije, a drugi na temu Feministički pokret nakon 90-tih.

06.04.2021., sudjelovale smo na online promociji knjige aktivistkinje i psihologinje Lepe Mladenović "Emocije menjaju rad mozga: feministički pristup neurobiologiji traume silovanja" u organizaciji

Feminističke inicijative protiv seksualnog nasilja „Vjerujem Ti“. Promocija je bila edukativnog karaktera za razumijevanje neurobioloških i psiholoških osnova traume silovanja.

26.05.2021., sudjelovale smo s izlaganjem na online razgovoru s feministkinjama iz regije država bivše Jugoslavije o kontinuitetu u novim akcijama protiv seksualnog nasilja u organizaciji grupe aktivistkinja iz Sarajeva, Nisam tražila i Transbalkanska solidarnost. Na prvom panelu koji je moderirala Gorana Mlinarević, Sarajevo, govore su Lepa Mlađenović, Beograd, Marijana Senjak, Zenica/Zagreb, Mojca Dobnikar, Ljubljana i Nela Pamuković, Zagreb. Na drugom panelu Nove inicijative - otvaranje novih prostora u borbi protiv nasilja nad ženama koji je moderirala Asja Krsmanović, Inicijativa Nisam tražila, Sarajevo, govore su Ana Pecotić, Inicijativa Spasi me, Zagreb, Ena Bendevska, Meduza, Skopje, Jelena Rizinić, Inicijativa Ženska solidarnost, Beograd, Liridona Sijarina, Kolektivi p̄r Mendim dhe Veprim Feminist, Prishtinë, Milena Milojević i Mina Damjanović, Inicijativa Verujem ti, Beograd i Nika Kovač, Inštitut 8. Marec, Ljubljana.

Svibanj – rujan 2021., naša je predstavnicu sudjelovala u razvoju edukacijskog programa o seksualnom nasilju u ratu, u okviru projekta “Amplifying Voices of Women affected by war-related SGBV in the Western Balkans – For a culture of Recognition and Reconciliation”.

21.06.2021. sudjelovale smo na Regionalnom susretu /online konferencija Seksualno nasilje u ratovima 1991-1999: Politika otpora i solidarnost sa preživjelim, povodom 19. lipnja – Međunarodnog dana borbe protiv seksualnog nasilja u ratu, u organizaciji grupe Verujem Ti.

17.-19.09.2021., sudjelovale smo na sastanku mreže Žena u crnom, Vrnjačka Banja naša predstavnicu izlagala je u sesiji "O međunarodnom kontekstu zločina silovanja u ratu; seksualno nasilje tokom ratova u bivšoj Jugoslaviji (ratne strategije, rasprostranjenost i razmjere zločina, obrasci počinjenja, ostvarivanje prava žrtava seksualnog nasilja u ratu itd.)".

28.09.2021., naša su predstavnice sudjelovale na sastanku sa Zapatističkim aktivistkinjama i aktivistima u Autonomnom kulturnom centru Medika u Zagrebu.

26.-27.10.2021., sudjelovale smo na međunarodnoj konferenciji u Parizu pod nazivom „Podrška pokretu koji vode preživjeli/preživjele u Siriji“, u organizaciji EuroMed feminističke inicijative – EFI i Legal Action Worldwide. Na ovoj konferenciji dijelile smo svoja iskustva u organiziranju servisa za žene koje su preživjele ratno seksualno nasilje, te iskustva regionalnog Ženskog suda – feministički pristup pravdi, izlagale smo o iskustvima pokreta u našoj regiji na četvrtoj sesiji: Prepreke i saveznici u pokretu za pravdu u Siriji koji predvode preživjeli. Konferencija je imala za cilj pružanje međunarodne podrške i solidarnosti s pokretom koji predvode preživjele u Siriji za rješavanje rodno uvjetovanih zločina i kršenja ljudskih prava. Kombinirajući glasove preživjelih, sirijskih aktivistkinja i aktivista, braniteljica ženskih i ljudskih prava te predstavnica pokreta predvođenih ženama u drugim regijama pogođenim sukobima, konferencija je izgradila veze i podršku širokom participativnom pokretu.

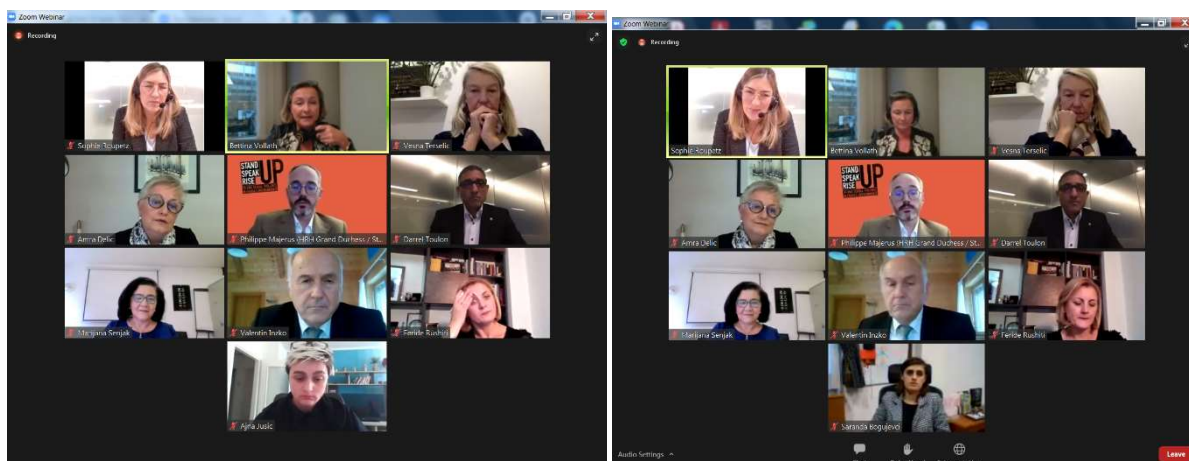

09.-10.11.2021., pratile smo prezentaciju i diskusiju u Zagrebačkom kazalištu mladih, prezentiran je dokumentarni film, diskusija (Erol Oleri su-redatelj filma zajedno s Terese Turiere-Puigbò, novinarkom, i jedan od glumaca u predstavi i Ajna Jusić iz organizacije Zaboravljena djeca rata i kazališna predstava pod nazivom „Kao da je netko još uvijek u šumi“ / “There’s still someone in the woods”. u organizaciji Katalonskog predstavništva za Balkan i Zagrebačkog kazališta mladih. “Cultura i conflicte”.

16.11.2021., pratile smo *online* panel diskusiju "Children Born of War: from a hidden Group to Bridge-Builders in Post Conflict Societies" u organizaciji zastupnice u Evropskom parlamentu Bettine Vollath.

08.-10.10.2021., sudjelovale smo na Regionalnom susretu Ženskog suda u Beogradu i Radmilovcu koji se sastojao od više događaja na više lokacija: 08.10.2021.: okupljanje učesnica i obilježavanje u prostorijama Žena u crnom, događaj u okviru tematske nedjelje o seksualnom nasilju u ratu (pregled aktivnosti i projekcija dokumentarnih filmova vezanih uz temu ratnog zločina silovanja) u prostorijama Inicijative mladih za ljudska prava, 09.10.2021. akcija na Trgu republike u Beogradu "Uvijek neposlušne i dalje na ulicama - 30 godina otpora", regionalni sastanak Ženskog suda u Radmilovcu kod Beograda (Aktivnosti u prethodnom periodu; predstavljanje knjige: "Starost i rod u vremenu i prostoru", Margareta Bašaragin; Zajedničko promišljanje o suočavanju s prošlošću, aktualnoj društveno-političkoj situaciji u našim državama, izazovi, problemi; Projekcija filmova o akcijama Pamtimmo žene silovane u ratu - Pamtimmo žene Foče! i Srebrenica - ime genocida; Čitalački kružok: Pamtimmo antiratni otpor - Vera Vebel Tatić i Centar za antiratnu akciju Ada, Kći Istoka, autorice Clare Uson); dogovori o aktivnostima Ženskog suda u slijedećem periodu. Na navedenim događajima sudjelovale su Nela Pamuković i svjedokinje Ženskog suda iz Hrvatske: Marica Miladinović, Marica Šeatović i Jovanka Carević.

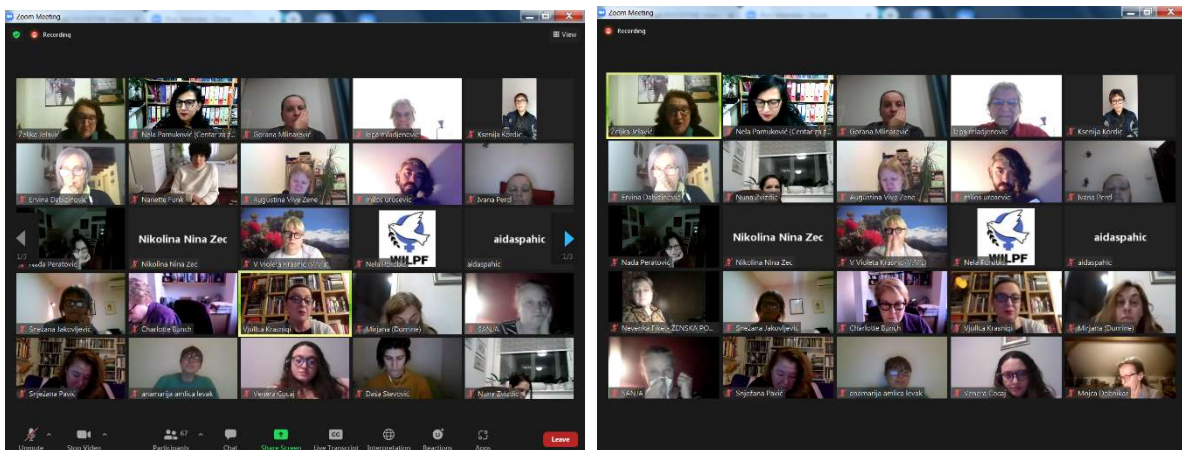
29.11.2021., sudjelovale smo na online sastanku u organizaciji Ureda povjerenice Vijeća Europe za ljudska prava Dunje Mijatović na temu procesa tranzicijske pravde u bivšoj Jugoslaviji.

30.11.2021., naše dvije članice su sudjelovale na sastanku s posebnim izvjestiteljem OHCHR-a za promicanje istine, pravde, odštete i jamstva neponavljanja, Fabianom Salviolijem, tijekom njegova posjeta Hrvatskoj od 26. studenoga do 2. prosinca 2021.

09.-10.12.2021., sudjelovale smo na međunarodnoj Konferenciji o ženskim pravima sirijskih organizacija civilnog društva "Borba protiv nasilja nad ženama i djevojkama kao glavne barijere za participaciju žena u procesu odlučivanja i izgradnji mira", u Briselu, u organizaciji Feminističke inicijative EuroMed feministička inicijativa - EFI.

22.12.2021. povodom godišnjice smrti Vesne Kesić, jedne od osnivačica i prve koordinatorice Centra za žene žrtve rata, suorganizirale smo online međunarodni razgovor o feminističkim raspravama iz 90tih o silovanju u ratu, o različitim stanovištima feministkinja o silovanja u ratu i hijerarhizaciji zločina & etniciteta, kao i inzistiranju na solidarnosti feministkinja iz Bosne i Hercegovine, Kosova, Hrvatske, Srbije za vrijeme ratova 90tih. Razgovor je strukturiran s fokusom na tekst Vesne Kesić: *Odgovor na tekst Catharine MacKinnon "Pretvaranje silovanja u pornografiju: postmoderni genocid"*, objavljen u *Women's Hastings Journal*, iz SAD-a. Sudjelovalo je 67 sudionica iz različitih država.

22.12. 2021.
18h
online susreti
/encounters
dobardanski/english

VESNA KESIĆ
1949-2020

FEMINISTIČKE INTERVENCIJE
SA LICA MJESTA
- Rasprave iz 90tih o silovanju u ratu

Govornice: Ervina Dabižinović, Podgorica, Gorana Mlinarević, Sarajevo, Ksenija Kordić, Zagreb, Lepa Mladenović, Beograd, Mojca Dobnikar, Ljubljana, Nela Pamuković, Zagreb, Vjollca Krasniqi, Prishtina, Vlasta Jalušić, Ljubljana, Arianne Brunet, Kanada. Moderatorica: Željka Jelavić, Zagreb.

Ovim razgovorom pokrenule smo godišnje online dvojezične susrete koji bi okupljale feminističke misliteljke i praktičarke iz post Jugoslavije i međunarodno.

3. ZAGOVARANJE ZA UNAPRIJEĐENJE ŽENSKIH PRAVA I POLOŽAJA ŽENA U DRUŠTVU

Opći ciljevi programa su unprijeđenje ženskih ljudskih prava i položaja žena u društvu i ostvarenje prava žena na život bez nasilja.

Tijekom 2021. godine usmjerile smo se na ostvarenje sljedećih specifičnih ciljeva programa:

1. Unaprijeđenje zakona i politika i njihove provedbe u području ženskih ljudskih prava
2. Povećanje vidljivosti problema rodno utemeljenog nasilja protiv žena i diskriminacije
3. Unaprijeđenje međusektorske suradnje.

Kroz sudjelovanje u radnim skupinama te praćenje i zagovaranje za kreiranje i provedbu zakonodavnog okvira za suzbijanje različitih oblika nasilja utjecale smo na poboljšanje i/ili donošenje sljedećih strateških dokumenata: novog Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima za razdoblje od 2018.-2020. godine, Protokola o integraciji/reintegraciji žrtava trgovanja ljudima, Izvještaja o osnovnim informacijama o pružateljima servisa za žrtve seksualnog nasilja, Zakona o ratifikaciji Konvencijom VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji.

Ostvareno je 10 zagovaračkih inicijativa koje smo pokrenule samostalno ili u suradnji s drugim organizacijama civilnog društva.

Održane su javne akcije, kampanje, okrugli stolovi, edukacije, seminari, informiranje javnosti, medija, institucija i organizacija o problemu rodno utemeljenog nasilja putem publikacija, letaka, elektronskih medija, aplikacija za video komunikaciju, internetskih stranica i društvenih mreža.

Aktivnosti provedene u sklopu ovog programa rezultirale su podizanju svijesti javnosti i donositelja odluka o problemu nasilja nad ženama ali i obaveza RH u zaštiti žena. Isto tako žrtve nasilja informirane su o mogućnostima pomoći i potpore na koje imaju pravo. Doprijnijele smo povećanju svijesti i znanja o rodno utemeljenom nasilju među predstavnicima/cama institucija, organizacija civilnog društva, saborskim zastupnicima i zastupnicama te drugim stručnim suradnicama i suradnicima. Također, povećan je broj žena koje nam se obraćaju za pomoć i podršku a koje su preživjele rodno utemeljeno nasilje.

Ovim programom kao i izvještavanjem međunarodnim organizacijama i institucijama na razini UN, VE, EU doprinosimo poboljšanju zaštite žrtava. Kroz organizaciju konferencija i održavanje sastanaka unaprijedile smo međusektorsku suradnju i utjecale na donositelje odluka da temu nasilja nad ženama i nužnost implementacije Konvencije VE o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istanbulska konvencija) stave na dnevni red.

Sudjelovale smo na sastancima s predstavnicima/cama relevantnih međunarodnih tijela koje smo izvjestile o stanju ženskih ljudskih prava u Hrvatskoj kao o problemima s kojima se susrećemo. Praćenje i zagovaranje za kreiranje i provedbu zakona/javnih politika, protokola i operativnih planova za suzbijanje različitih oblika nasilja; u svrhu poboljšanja zaštite žrtava; izvještaji međunarodnim organizacijama i institucijama – UN, VE, EU.

U 2021. godini održano je 10 sastanaka Operativnog tima za suzbijanje trgovanja ljudima pri Uredu Vlade RH za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u okviru kojih smo izvještavale o problemima naših klijentica vezanih uz neprovođenje zakona ili o manjkavostima zakona s kojima se susrećemo pružajući im pravnu pomoć i zastupanje na sudu. Putem direktnog rada s korisnicama odnosno temeljem uočenih potreba za poboljšanjem zakonodavnog okvira predlažemo zakonodavcu izmjene i nadopune javnih politika te također putem Operativnog tima lobiramo za provedbu zakonskih odredbi i primjenu međunarodnih konvencija koje je Republika Hrvatska ratificirala a sve s ciljem ostvarenja prava žena žrtava nasilja.

27. i 29.01. i 26.04.2021. održale smo sastanke s predstavnicima Veleposlanstva SAD-a o situaciji u Hrvatskoj u odnosu na trgovanje ljudima. Dale smo perspektivu nevladinih organizacija za godišnje izvještaj o trgovanju ljudima US State Departmenta TIP-a 2021.

02.02.2021., uključile smo se u European Network for Victims' Rights te su naši podaci dio 'Find my Victim Support Service' data baze o podržavajućim servisima za žrtve po zemljama (organizacije koje pružaju podršku žrtvama seksualnog nasilja i žrtvama trgovanja ljudima).

02.02.2021. Centar za žene žrtve rata - ROSA i Autonomna ženska kuća Zagreb podnijele su zahtjev za sveobuhvatnom kaznenom reformom i odnosa pravosuđa prema kaznenim djelima povezanim sa seksualnim nasiljem. Svoje prijedloge utemeljile smo na iskustvu neposrednog rada sa žrtvama i pravnom zastupanju žrtava, ali unatoč javno iskazanoj političkoj volji i dijelu dobrih promjena, izostala je prava politička i profesionalna volja da nas zakonodavac čuje. Zahtjevi su poslani i medijima.

Nadamo se da će nakon tisuća hrabrih žena koje su javno svjedočile i nadalje svjedoče o najtežim i vrlo intimnim traumama, Ministarstvo pravosuđa i Vlada RH sada prepoznati važnost naših prijedloga koje su odbili.

1. *Predlagale smo da se aktualne izmjene i dopune Kaznenog zakona prošire i na pitanje kaznenopravne politike u odnosu na djecu. Svoj prijedlog utemeljile smo na čl. 64. Ustava RH i praksi u radu sa ženama koje su kao djevojčice bile žrtve seksualnog zlostavljanja.*

Kao glavni problem izdvojile smo preblagu kazneno pravnu politiku i predložile postrožiti zakonski propisane okvire kažnjavanja.

Naš prijedlog je djelomično prihvaćen.

2. *Nadalje smo predložile da se ozbiljno propita pitanje instituta zastare u odnosu na kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja s obzirom na razorne posljedice na život djevojčica i žena i njihovu kasniju sposobnost podnošenja kaznene prijave u zadanim zastarnim rokovima. Kod velikog broja žrtava seksualnog nasilja, a osobito onih koje su nasilje pretpjele kao djeca odgođena je sposobnost pokretanja postupka, s obzirom na niz posljedica koje trpe.*

Tražile smo ojačanje pravnog okvira koji će zlostavljanim žrtvama omogućiti pokretanje kaznenog postupka u kasnijoj fazi života kada će za prijavu biti sposobni i pri tome ukloniti ograničavajući faktor zastarnog roka.

Sada, kada žrtve javno govore i dobro je da govore, Vlada RH može čuti od tisuća žena ono što smo im kao stručnjakinje koje rade sa žrtvama govorile.

Naš prijedlog je odbijen.

3. *Smatramo da Republika Hrvatska de iure (u pravnim propisima) i de facto (u praksi) nije prepoznala strukturalnu narav nasilja nad ženama kao rodno utemeljenog nasilja – nasilja temeljem spola. Problem neprepoznavanja strukturalne naravi ovog oblika nasilja dovodi do daljnjih problema u inkriminacijama, pa i u dualitetu prekršajnog i kaznenog uređenja problematike nasilja jer zakonodavac ne razlikuje rodno uvjetovano nasilje od drugih oblika nasilja do kojih može doći u obitelji. Predložile smo izmjene.*

Naš prijedlog je odbijen.

4. *Ukazale smo da izmjenama nije obuhvaćen čl. 156. Kaznenog zakona - spolno uznemiravanje, predložile i snažno se založile da se promjenama obuhvati i ovo kazneno djelo, te smo dale prijedlog izmjene, usmjeren na omogućavanje boljeg pristupa žrtava sudu i njihovu zaštitu.*

Naš prijedlog je odbijen.

Moramo naposljetku kazati da u radnim skupinama kontinuirano sudjeluje dio stručnjaka koji aktivno i uspješno sprječava promjene koje su nužne s aspekta zaštite žena od raznih oblika rodno uvjetovanog nasilja.

08.02.2021., poslale smo zastupnicama i zastupnicima Evropskog parlamenta iz Hrvatske zagovački dopis: Glasajte za Rezoluciju o implementaciji Direktive za borbu protiv trgovanja ljudima.

11.02.2021., suorganizirali smo i sudjelovali na sastanku ženskih organizacija Ženske mreže Hrvatske sa zamjenikom premijera Hrvatske Borisom Miloševićem na temu potrebe za novom Nacionalnom politikom o ravnopravnosti spolova.

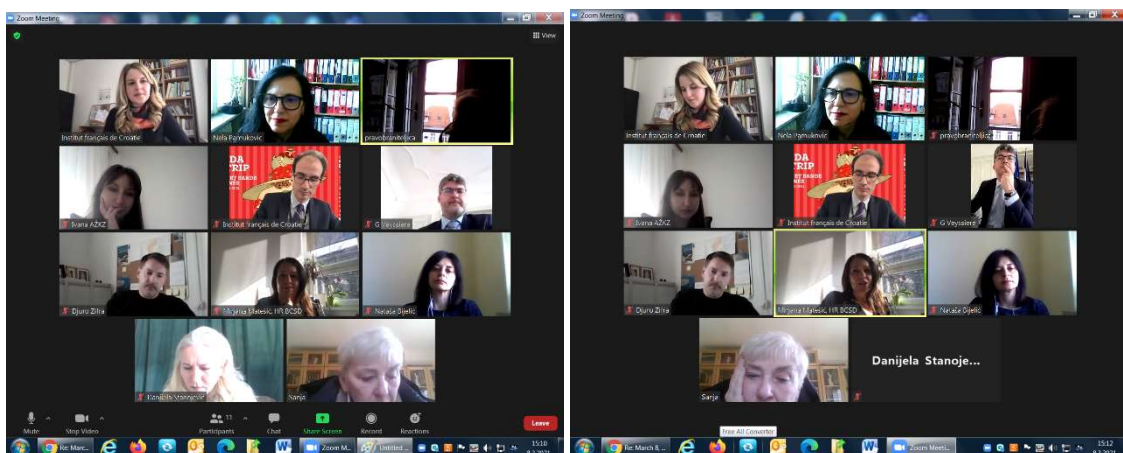
25.02.2021., intervju o ratnom nasilju protiv žena za portal Politika News s novinarom Georgio Konstandi. <https://politikapolitika.com/2021/02/26/nationalism-goes-hand-in-hand-with-patriarchy-an-interview-with-nela-pamukovic/>

25.02.2021., reagirale smo prema institucijama Vijeće Evrope te smo zagovarale u vezi s izborom sudaca Europskog suda za ljudska prava Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope.

03.03.2021., prikupile smo doprinose nevladinih organizacija te uredili i poslale zajednički izvještaj nevladinih organizacija o provedbi Nacionalnog plana za borbu protiv trgovine ljudima od 2018. do 2021., 2020. godine.

05.-06.03.2021., sudjelovale smo na međunarodnom seminaru o nužnosti abolicije prostitucije, u organizaciji Escuela Abolicionista Internacional, Femicidio.net/La Sur, La CIBA.

08.03.2021., sudjelovale smo na sastanku u organizaciji Francuskog veleposlanstva na temu procesa Forum Generation Equality, koji su organizirale UN Women, a supredsjedavaju Francuska i Meksiko, koji se održava u lipnju 2021. umjesto planiranog lipnja 2020.

11.03.2021., sudjelovale smo u konzultacijama Evropske komisije o novoj Strategiji za borbu protiv trgovanja ljudima. Evropska komisija provodila je konzultacije za kreiranje nove Strategije za borbu protiv trgovanja ljudima u koje je uključila organizacije civilnog društva.

23.03.2021., sudjelovale smo na sastanku koalicije Brussels Call.

24.03.2021. uputile smo Nacionalnom odboru za borbu protiv trgovine ljudima svoje prijedloge za zakonske promjene u vezi s trgovinom ljudima, koje je prihvatio i preporučio na daljnje razmatranje potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske Boris Milošević.

Svoje prijedloge temeljimo na iskustvima koja proizlaze iz neposrednog rada sa žrtvama trgovanja ljudima, sudjelovanju u sudskim nacionalnim postupcima u kojima zastupamo žrtve trgovanja ljudima, sudjelovanju u strateškim predmetima pred Evropskim sudom za ljudska prava s ciljem zaštite ljudskih prava žrtava trgovanja ljudima. Predložile smo konkretne aktivnosti praćenja i koordiniranja provedbe propisa, strategija i međunarodnih dokumenta usmjerenih na suzbijanje trgovanja ljudima koje proizlaze i iz Poslovnika i iz pozitivnih obveza RH vezano uz presude Evropskog suda za ljudska prava, konkretno presudu u predmetu S.M. protiv Hrvatske od dana 25. lipnja 2020. godine; implementacija Konvencije; promjena sudske prakse kroz ciljane aktivnosti.

Na stranicama Vlade RH, Ureda zastupnika pred Europskim sudom za ljudska prava objavljena je vijest da je „Veliko vijeće Europskog suda za ljudska prava (dalje u tekstu: Sud) je u predmetu S.M. protiv Hrvatske dana 25. lipnja 2020. jednoglasno presudilo da RH nije provela učinkovitu istragu podnositeljičnih navoda da je žrtva trgovine ljudima i da je bila iskorištavana za prostituciju. Veliko vijeće je utvrdilo da su propusti u provođenju istrage vezano uz te navode doveli do postupovne povrede prava na zabranu ropstva iz čl. 4. Konvencije. Uz proceduralnu problematiku neučinkovite istrage koja je proizašla iz ovog predmeta, Evropski sud je ukazao i na problematiku kvalifikacije kaznenih djela jer se u konkretnom predmetu radilo o žrtvi trgovanja ljudima, a inkriminacija okrivljeniku je bila zbog kaznenog djela podvođenja, što je u uskoj vezi sa učinkovitom istragom.

„Veliko vijeće Suda ponovilo je da trgovanje ljudima u svrhu iskorištavanja prostitucije ulazi u područje primjene čl. 4. Konvencije, ako ispunjava tri sastavna elementa: i) radnju, ii) sredstva i iii) eksploatacijsku svrhu, što samo po sebi ne isključuje da se određeni oblik takvog postupanja razmatra i u okviru drugih konvencijskih odredbi. Postojanje trgovine ljudima i/ili prisilne prostitucije je činjenično pitanje koje se ispituje u svjetlu svih relevantnih okolnosti slučaja. Načela koja se odnose na pozitivne obveze država u vezi s trgovanjem ljudima primjenjiva su na prisilu na prostituciju, pa je Sud ispitivao je li država u skladu sa svojim pozitivnim obvezama istraživala podnositeljičin predmet kao potencijalnu trgovinu ljudima.

Veliko vijeće je zaključilo da domaća tijela nisu provela učinkovitu istragu podnositeljičnih navoda unatoč postojanju prima facie dokaza da je bila izložena postupanju protivnom čl. 4. Konvencije.”

Uz pitanje učinkovite istrage i kvalifikacije kaznenih djela, Evropski sud je zauzeo važne stavove i mišljenja vezano uz retraumatizaciju žrtava u sudskim postupcima, njihovu sekundarnu viktimizaciju, sudjelovanje stručnjaka i ulogu koje pravosuđe pri tome ima u društvu.

Imajući u vidu citiranu presudu Evropskog suda, podsjetile smo također da je Odbor za uklanjanje svih oblika diskriminacije žena UN - CEDAW Odbor - dana 28. srpnja 2015. izdao svoje zaključne primjedbe o četvrtom i petom periodičnom izvješću za Hrvatsku, te je u odnosu na problematiku trgovanja ljudima i iskorištavanja prostitucije iskazao zabrinutost stoga što se: (a) protiv počinitelja trgovanja ljudima često podnose optužbe za kazneno djelo podvođenja, umjesto da se protiv njih podnose optužbe za ozbiljnije kazneno djelo trgovanja ljudima, što ima za posljedicu uznemirujuće niske stope osuđujućih presuda za trgovanje ljudima.

CEDAW odbor je preporučio Republici Hrvatskoj da:

(a) osigura da se počiniteljima trgovanja ljudima izriču primjerene sankcije sukladno težini djela; (b) da razmotri mjere demotivacije potražnje za prostitucijom i osigura da žene i djevojke žrtve trgovanja koje su bila podvrgnute prisilnoj prostituciji budu upućene u odgovarajuće mjere podrške; (f) da ojača mjere podrške ženama...

Stoga, a imajući u vidu članak 1. Evropske konvencije i pozitivne obveze Republike Hrvatske, usmjerena na stvaranje efikasnog pravnog sustava, predlažemo slijedeće:

1. Predlažemo da Nacionalni odbor u razumnom roku, imajući u vidu preporuke koje datiraju još iz 2015., te imajući u vidu presudu Evropskog suda od prošle godine, prikupi relevantne podatke od DORH (ŽDO i ODO), Županijskih sudova i Općinskih sudova radi stvaranja uvida u efikasnost nacionalnih pravnih mehanizama, na način da zatraži dostavu slijedećih podataka za posljednjih pet godina, pojedinačno razdvojeno po godinama:

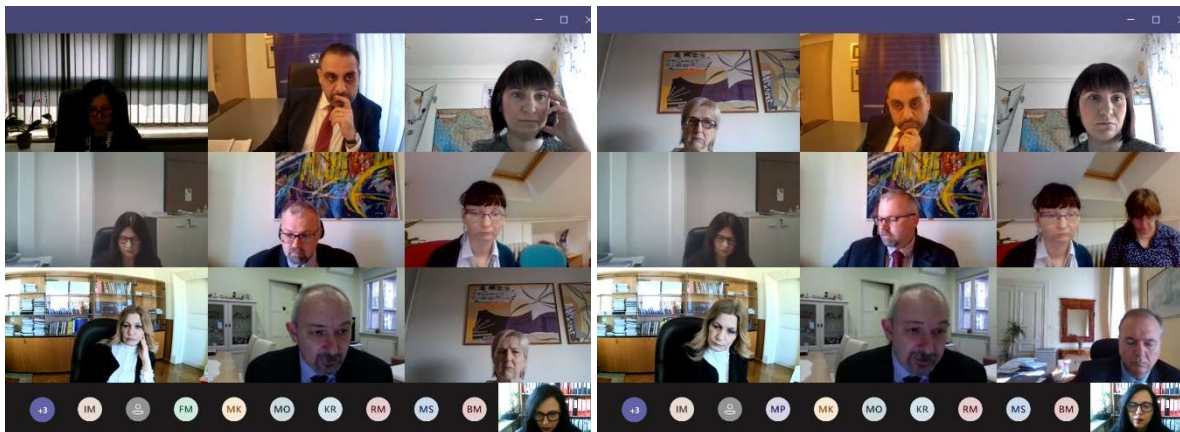
1.1. u koliko kaznenih postupaka godišnje se kao žrtva u kaznenim postupcima pojavljuje osoba koja je identificirana kao žrtva trgovanja ljudima;

1.2. o kojim se inkriminacijama radi u konkretnim kaznenim postupcima, da li se okrivljenicima inkriminira kazneno djelo podvođenja, prostitucije, trgovanja ljudima ili nešto drugo;

- 1.3. da li tijekom kaznenih postupaka dolazi do promjene inkriminacija i ako da kakve su promjene;
- 1.4. da li žrtve trgovanja ljudima postavljaju imovinsko pravne zahtjeve sukladno Direktivi 2012/29/EU;
- 1.5. da li DORH postavlja imovinskopravne zahtjeve za žrtve kaznenih djela;
- 1.4. da li se imovinsko pravni zahtjevi žrtava/oštećenica prihvaćaju ili se odbijaju, uz statistiku i razloge;
- 1.5. kakvi su ishodi kaznenih postupaka, vrste sudskih odluka/ presuda i izrečene kazne.

2. Predložimo da Nacionalni odbor prikupi podatke od Pravosudne akademije o edukacijama pravosudnih stručnjaka (sudaca i državnih odvjetnika) usmjerenim na implementaciju Konvencijskog prava i pravno obvezujućih preporuka u odnosu na suzbijanje trgovanja ljudima i implementaciju Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava, te da zatraži detaljnije informacije o dinamici takvih edukacija, brojnosti polaznika i edukatorima, te da radi uvida zatraži edukacijske materijale, sve to kako bi se stekao uvid potreban radi koordiniranja strategija i planova usmjerenih na suzbijanja trgovanja ljudima.

26.03.2021. sudjelovale smo na sastanku Nacionalnog odbora za borbu protiv trgovine ljudima na kojem su naše preporuke pročitane i načelno podržane.

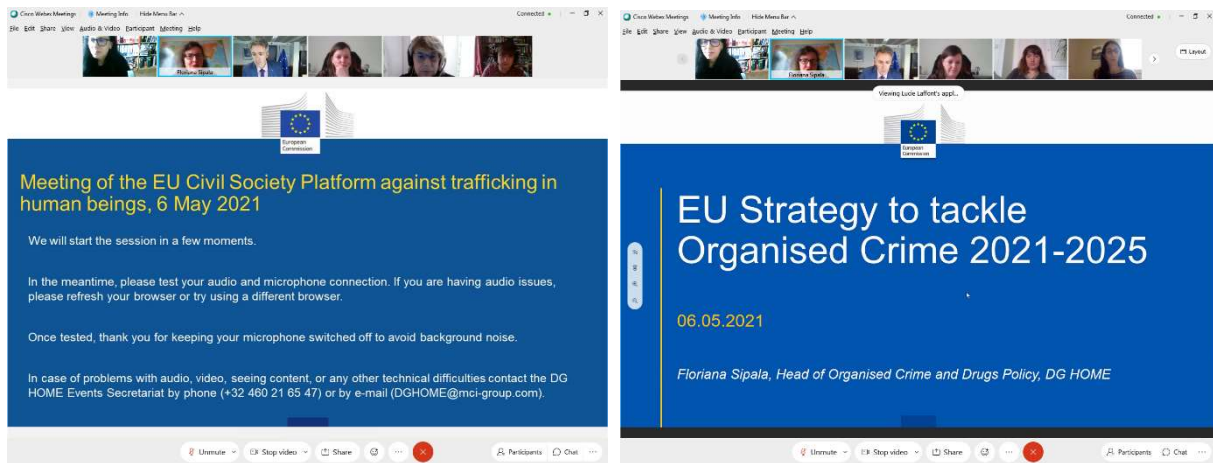
15.04.2021. koordinirale smo prikupljanje potpisa u Hrvatskoj te poslale medijima Regionalnu izjavu aktivistkinja i ženskih organizacija u vezi sa seksualnim nasiljem na internetu.

21.04.2021., sudjelovale smo na webinaru koalicije Brussels Call na kojem je pokrenuta kampanja Njena budućnost je ravnopravnost / Her Future is Equal campaign s ciljem postizanja EU slobodne od seksualnog iskorištavanja i trgovanja ljudima.

03.05.2021., sudjelovale smo na konferenciji u organizaciji Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Konferencija Pandemija kao izazov organizacijama civilnog društva u području pružanja socijalnih usluga

06.05.2021., sudjelovale smo na *online* sastanku EU Platforme civilnog društva protiv trgovanja ljudima i zajedničkom sastanku EU Mreža nacionalnih izvjestitelja i/ili ekvivalentnih mehanizama i EU platforme civilnog društva protiv trgovine ljudima. Sastanak EU Platforme civilnog društva je vodio EU koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima, Deputy Director-General Olivier Onidi, DG HOME, European Commission. Teme: prezentacija EU Strategije za suzbijanje organiziranog kriminala te vezana EU Strategija za suzbijanje trgovanja ljudima 2021-2025. Na sastanku su razmijenjena iskustva u provedbi projekata koji se odnose na EU prioritete – transnacionalnu suradnju u podršci žrtvama i integraciji, te suradnji u izgradnji kapaciteta za multi-sektorski pristup.

Na zajedničkom sastanku EU Platforme sa EU Mrežom nacionalnih izvjestitelja, koji je također vodio EU koordinador Olivier Onidi, izlagala je Ylva Johansson, Povjerenica Evropske komisije za unutrašnje poslove, te Rosa Monteiro, Državna tajnica za građanstvo i rodnu ravnopravnost, iz Portugala.

10.05.2021., Izjava za javnost Autonomne ženska kuća Zagreb i Centra za žene žrtve rata - ROSA kojom podržavaju imenovanje prof. dr. sc. Zlate Đurđević na mjesto predsjednice Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

10.05.2021., sudjelovale smo na BeFem Talks "Istanbulska konvencija: pogled aktivistkinja iz regiona" koji je bio uvod u novu kampanju "Ravnopravnost iz fioke: Za politike nenasilja!", koja ponovo okuplja braniteljice ženskih prava iz Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Srbije, Hrvatske, Slovenije, Sjeverne Makedonije. Emisija se može pogledati na sljedećem linku

<https://www.youtube.com/watch?v=gNsX6KXtdug>

11.-12.05.2021., sudjelovale smo na regionalnom ekspertnom sastanku: „Trgovanje ljudima za seksualno iskorištavanje, posebno ženama i djevojčicama, putem suzbijanja potražnje u Jugoistočnoj Evropi“ u organizaciji UNODC u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Ministarstva vanjskih poslova Švedske i Ministarstva Europe i vanjskih poslova Francuske. Među izlagačima i izlagačicama na plenarnoj sesiji „Suzbijanje trgovanja ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja – perspektive civilnog društva i privatnog sektora“ bila je i naša predstavnica.

13.05.2021., održale smo sastanak s Aleksandrom Maršavelskim, profesorom na Pravnom fakultetu o evaluaciji Nacionalnog mehanizma za suzbijanje trgovine ljudima.

18.05.2021., sudjelovale smo na drugom sastanku koalicije Brussels Call, Razmjena podataka i diskusija na teme provedbe kampanje Njena budućnost je ravnopravna, razmjena na temu primjene CEDAW Opće preporuke 38 i mogućnosti vezane uz nju, istraživanje Brussels' Call, nova Antitrafiking Strategija EU-a, izvještaji o stanju iz zemalja.

18.05.2021., naše članice ponovno su imenovane od strane Vlade RH za članicu i zamjenicu Operativnog tima Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima.

23.05.2021., sudjelovale smo na događaju „Žene koje su preživjele nasilje se bore protiv isprepletenih oblika rodnog nasilja kako bi osnažile žene“, CSW65 - Paralelni događaj šezdeset i pete sjednice Povjerenstva za status žena u organizaciji OESS – ODIHR, CATW koalicije protiv trgovine ženama.

09.-10.06.2021., sudjelovale smo na Regionalnom sastanku ekspertne skupine (RGEM): “ Borba protiv trgovanja ljudima u svrhu seksualnog iskorištavanja kroz međunarodnu suradnju“, koji je UNODC vodio u suradnji sa MUP-om Srbije, Ministarstvom vanjskih poslova Švedske i Francuske.

14.-16.06.2021., sudjelovale smo na događaju u organizaciji OSCE-A i Posebnog predstavnika i Koordinatora za borbu protiv trgovanja ljudima Valiant Richey-ja, 21. konferencija Saveza protiv

trgovanja ljudima pod nazivom „Suočavanje s potražnjom: suočavanje s korijenskim uzrokom trgovine ljudima“

15.06.2021., organizirale smo stručni sastanak Povezanost prostitucije i trgovanja ženama: zašto odabrati abolicionistički pristup? Iskustva Francuske, Švedske i Hrvatske, na kojem su izlagale Laurence Rossignol, francuska političarka, članica Senata od 2011.-2014., bivša ministrica obitelji djece i ženskih prava u Francuskoj, Sanja Bezbradica Jelavić, odvjetnica u Centru za žene žrtve rata – ROSA i Autonomnoj ženskoj kući Zagreb koja na sudu zastupa žene koje su preživjele različite oblike nasilja, Héma Sibi, koordinatorica zagovaračkih aktivnosti u međunarodnoj mreži Koalicija za aboliciju prostitucije (CAP International), koja se sastoji od 35 organizacija iz 27 zemalja na 5 kontinenta, Kajsa Ekis Ekman, švedska novinarka, spisateljica i aktivistkinja, autorica knjige Biti i biti kupljena: prostitucija, surogatstvo i podijeljeno ja, u kojoj piše o industriji seksa i surogatstva.

Povezanost prostitucije i trgovanja ženama: zašto odabrati abolicionistički pristup?

Iskustva Francuske, Švedske i Hrvatske

utorak, 15. lipnja 2021., 11:00 – 13:30 sati

Stručni sastanak putem Zoom-a:

<https://us02web.zoom.us/j/86081675233?pwd=Y0dxOEtNaW52U2hrSFJKNEtEZWJhZz09>

Laurence Rossignol, francuska političarka, članica Senata od 2011.-2014., bivša ministrica obitelji djece i ženskih prava u Francuskoj, od 2016.-2017.

Sanja Bezbradica Jelavić, odvjetnica u Centru za žene žrtve rata – ROSA i Autonomnoj ženskoj kući Zagreb koja na sudu zastupa žene koje su preživjele različite oblike nasilja

Héma Sibi, koordinatorica zagovaračkih aktivnosti u međunarodnoj mreži Koalicija za aboliciju prostitucije (CAP International), koja se sastoji od 35 organizacija iz 27 zemalja na 5 kontinenta.

Kajsa Ekis Ekman, švedska novinarka, spisateljica i aktivistkinja, autorica knjige Biti i biti kupljena: prostitucija, surogatstvo i podijeljeno ja, u kojoj piše o industriji seksa i surogatstva

Cilj nam je osnažiti borbu protiv sistema prostitucije na način da se gubstavi bilo kakvo kažnjavanje žena u prostituciji jer su one žrtve a ne počiniteljice kriminalnog ponašanja. Kriminalizirati treba sve one koji kupuju, vrbuju i iskorištavaju žene i djevojčice te sve one koji potiču i promoviraju seksualno iskorištavanje. Pored svodnika i trgovaca ljudima kazneno treba goniti i kupce u prostituciji. Prostitucija je nasilje nad ženama, zloupotreba ženske seksualnosti i podržavanje odnosa neravnopravnosti spolova u društvu.

Države koje nastoje suzbiti trgovanje ljudima ne smiju odvajati problem prostitucije od trgovanja ženama jer im je isti uzrok – potražnja, odnosno seksualno iskorištavanje žena i zloupotreba ženske seksualnosti.

19.06.2021., dale smo izjavu za javnost povodom 19. lipnja, Međunarodnog dana eliminacije seksualnog nasilja u sukobima. Link na izjavu: <https://bit.ly/3O9qsnx>

24.-25.06.2021., sudjelovale smo na Konferenciji o trgovanju ljudima i svim formama iskorištavanja: novi trendovi i dugotrajne strategije, u organizaciji OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), Gemeinsam gegen Menschenhandel (Together Against Human Trafficking) i Konrad Adenauer Foundation.

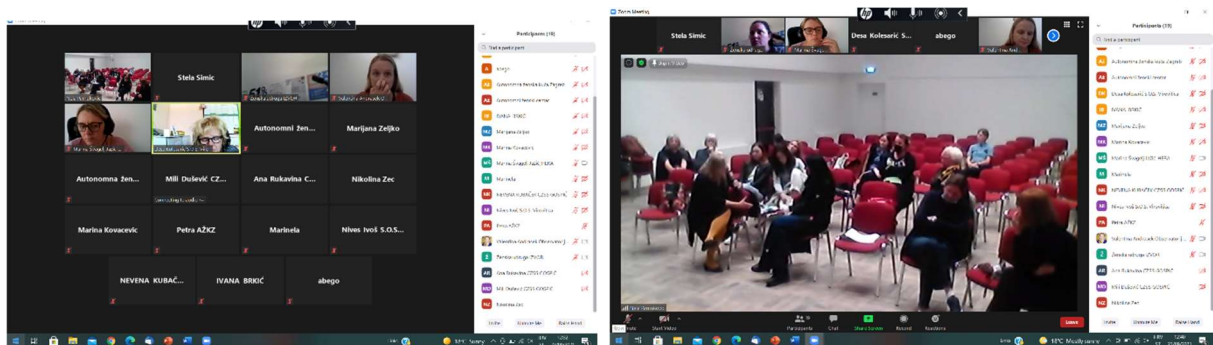
28.06.2021., sudjelovale smo na sastanku Task force/Radne skupine o seksualnim i reproduktivnim pravima Evropskog ženskog lobija.

13.07.2021., sudjelovale smo u pokretanju kampanje na društvenim mrežama Njena budućnost je ravnopravnost u suradnji s Evropskim ženskim lobijem.

14.07.2021., u organizaciji Veleposlanstva Francuske republike sudjelovale na svečanom obilježavanju Nacionalnog dana Francuske republike.

23.09.2021., Kulturno informativni centar, Korenica, organizirale smo okrugli stol: „Savjetovalište kao mjesto podrške i pomoći ženama koje su preživjele nasilje - aktualni izazovi i problemi u radu“ za predstavnice/ce organizacija civilnog društva i institucija.

23.09.2021., Kulturno informativni centar, Korenica, organizirale smo edukacija: „Sustav podrške i pojedinačna procjena potreba žrtve“ koju je prezentirala , Nikica Hamer Vidmar, voditeljica Službe za podršku žrtvama i svjedocima pri Ministarstvu pravosuđa i uprave te „Procesuiranje kaznenog djela trgovanja ljudima“ koju je prezentirala Julijana Stipšić, Županijsko državno odvjetništvo u Splitu. Edukacija je održana uživo i putem Zoom platforme za predstavnice/ce institucija i organizacija civilnog društva.

25.09.2021., sudjelovale smo na antiratnoj protestnoj akciji Solidarne sa ženama Afganistana, u odrganizaciji Ženske mreže Hrvatske. Ovom akcijom Ženska mreža Hrvatske pridružila se jednoj u nizu globalnih akcija organiziranih za podršku i izražavanje solidarnosti sa ženama iz Afganistana. Aktivistkinje Ženske mreže Hrvatske su ovog dana u 10 gradova i općina - Vukovaru, Osijeku, Virovitici, Lipiku, Križevcima, Zagrebu, Korenici, Rijeci, Poreču i Zadru izašle na glavne trgove i ulice sa transparentima podrške ženama Afganistana kako bi poručile da nećemo odustati od zaštite i poštivanja ljudskih prava žena u Afganistanu, tražile da Republika Hrvatska ne prizna talibansku vladu koja je na silu preuzela vlast te krši globalno priznata ljudska prava, da RH, EU i UN-a ne podrže talibanski režim te da poduzmu sve kako bi se pružila podrška otporu žena u Afganistanu. Posebno smo pozivale vlade da ne provode i ne opravdavaju politiku militarizma, vjerskog fundamentalizma, fašizma i da prestanu manipulirati ženskim pravima. Također smo tražile od RH, EU i međunarodne zajednice da osiguraju prihvat izbjeglica i svih onih koji žele napustiti Afganistan i svakodnevni teror u kojem žive uz osiguranje humanitarne pomoći.

18.10.2021. sudjelovale smo na događaju povodom obilježavanja Dana borbe protiv trgovanja ljudima u EU „Potreba za pravnim postupcima EU-a za okončanje trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i svih oblika nasilja nad ženama i djevočicama“ u organizaciji Europskog ženskog lobija.

18.10.2021. naša je predstavnica sudjelovala na svečanoj sjednici Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima, održanoj u zgradi Vlade RH, povodom obilježavanja Evropskog dana suzbijanja trgovanja ljudima.

19.10.2021., sudjelovale smo na online raspravi “Univerzalni periodični pregled UN-a - Provedba preporuka za Hrvatsku” koju na temu praćenja provedbe preporuka UN-ovog mehanizma Univerzalnog periodičnog pregleda (UPR). Raspravu su organizirali Kuća ljudskih prava Zagreb i Ured pučke pravobraniteljice u suradnji s Human Rights House Foundation.

20.10.2021. naša je predstavnica sudjelovala na praktičnoj radionici na Pravnom fakultetu u Splitu na temu “Naknada štete žrtvama trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj: adhezijski kazneni postupak vs. građanski parnični postupak”, koju je organizirala Akademija pravnih znanosti Hrvatske u suradnji s Veleposlanstvom SAD-a u Zagrebu.

26.-27.10.2021., Pariz, Francuska, sudjelovale smo na međunarodnoj konferenciji koja se održala na hibridni način, u Plaza Hotelu i putem Zooma, pod nazivom "Podrška pokretu za pravdu koji vode preživjeli" u okviru istoimenog projekta, u organizaciji Feminističke inicijative EuroMed EFI i Legal Action Worldwide. Konferencija je imala za cilj pružanje međunarodne podrške i solidarnosti s pokretom koji predvode preživjele u Siriji za rješavanje rodno uvjetovanih zločina i kršenja ljudskih prava. Kombinirajući glasove preživjelih, sirijskih aktivistkinja i aktivista, braniteljica ženskih i ljudskih prava te predstavnicu pokreta predvođenih ženama u drugim regijama pogođenim sukobima, konferencija je izgradila veze i podršku širokom participativnom pokretu. Naša predstavnica je izlagala o iskustvima pokreta u našoj regiji na četvrtoj sesiji: Prepreke i saveznici u pokretu za pravdu u Siriji koji predvode preživjeli.

09.11.2021., sudjelovale smo na sastanku na temu trgovanja ljudima u Hrvatskoj na kojem su sudjelovali Caitlin S. Piper, Vršiteljica dužnosti zamjenika šefa misije – Veleposlanstvo Sjedinjenih američkih država u Republici Hrvatskoj i Vladimira Đukić, službenica političkog odjela Veleposlanstva SAD-a, doc.dr.sc. Aleksandar Maršavelskim, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Andrej Božinovski, mag. iur., Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu i odvjetnica Centra ROSA Sanja Bezbradica Jelavić.

17.11.2021., sudjelovale smo na svečanoj konferenciji: „Zaštita, pomoć i socijalna uključenost ranjivih skupina u kontekstu trgovanja ljudima u Hrvatskoj“ u Novinarskom domu u Zagrebu, u organizaciji Akademije pravnih znanosti Hrvatske i Američkog veleposlanstva. Izlagale/i su: Caitlin S. Piper,

Vršiteljica dužnosti zamjenika šefa misije – Veleposlanstvo Sjedinjenih američkih država u Republici Hrvatskoj; Boris Milošević, dipl.iur., potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske za društvene djelatnosti i ljudska prava, predsjednik Nacionalnog odbora za suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, dr. sc. Ivan Malenica, Ministar pravosuđa i uprave Republike Hrvatske, Alen Tahiri, univ.spec.pol., ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, Nacionalni koordinator za suzbijanje trgovanja ljudima u Republici Hrvatskoj, prof. dr. sc. Siobhán Mullally, UN-ova Specijalna izvjestiteljica za trgovanje ljudima, posebno ženama i djecom; Prezentacija zaključaka i preporuka projekta: prof. dr. sc. Davor Derenčinović, Predstojnik Katedre za kazneno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Predsjednik Akademije pravnih znanosti Hrvatske i voditelj projekta; doc.dr.sc. Aleksandar Maršavelski, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Andrej Božinovski, mag. iur., Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

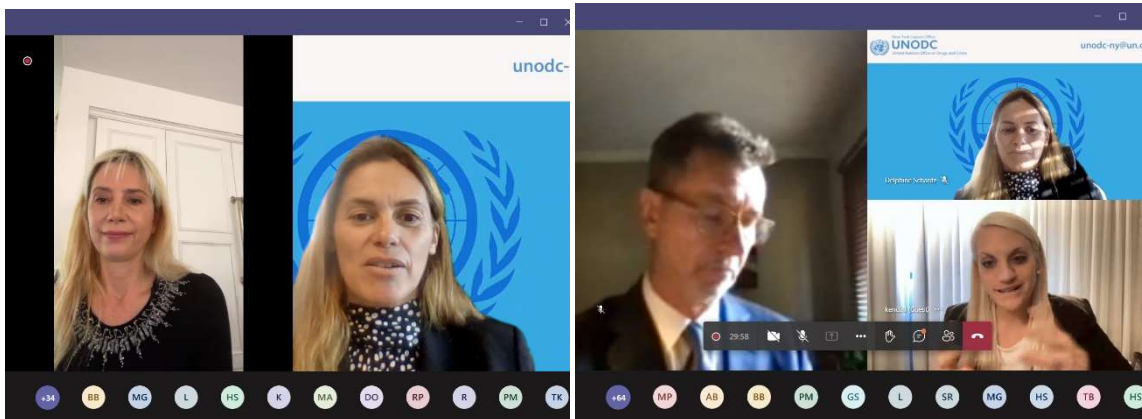

22.11.2021., pratile smo *online* popratni događaj „Prevenција trgovanja ljudima putem javno-privatnog partnerstva: obećavajuće prakse“ koji se odvijao za vrijeme High Level Meeting of the General Assembly for the Appraisal of the UN/ „Globalni plan djelovanja Ujedinjenih naroda za borbu protiv trgovine ljudima“, 22.-23.11.2021.

23.11.2021., pratile smo i drugi *online* popratni događaj #SEATS4SURVIVORS: Kreiranje puteva za edukaciju žrtava/osoba koje su preživjele trgovanje ljudima, koji se odvijao za vrijeme High Level Meeting of the General Assembly for the Appraisal of the UN/ „Globalni plan djelovanja Ujedinjenih naroda za borbu protiv trgovine ljudima“ 22.-23.11.2021. Na ovom važnom događaju govorile su članica Međunarodnog savjetodavnog vijeća preživjelih/žrtava trgovanja ljudima (ISTAC) Organizacije za sigurnost i suradnju u Evropi (OSCE/OESS), Kendall Alaimo, umjetnica i zagovaračica, preživjela; Rachel Lloyd, osnivačica GEMS, Girls Educational and Mentoring Services, Dame Julie Okah-Donli, Chair of the United Nations Voluntary Trust Fund for Victims of Trafficking in Persons, Especially Women and

Children, Professor Ruchira Gupta, New York University, osnivčica i predsjednica Apne Aap Women Worldwide, Dr. Rumi Kato Price, profesorica psihijatrije, Washington University School of Medicine and Co-Founder of the Human Trafficking Collaborative Network of doctors, researchers and non-profits, Patricia McKnight, Founder and CEO, Butterfly Dreams Alliance, Ali Boak, direktorica the Global Center on Human Trafficking, Monclair State University, Tatiana Kotlyarenko, Adviser on Anti-Human Trafficking Issues, Organization for Security and Cooperation in Europe's (OSCE) Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODHIR), Silvio Gonzato, Deputy Head of Delegation of the European Union to the UN, te završne riječi Mira Sorvino, UNODC Goodwill Ambassador for the Global Fight against Human Trafficking. Moderirala Delphine Schantz, Representative, UNODC.

30.11.2021., sudjelovale smo na virtualnom sastanku Platforme civilnog društva EU za suzbijanje trgovanja ljudima, koji je vodila nova EU koordinatorica za suzbijanje trgovanja ljudima, Diane Schmitt, DG HOME, European Commission. Na sastanku je Zsuzsanna Felkai Janssen, DG HOME, European Commission prezentirala evaluaciju Direktive za suzbijanje trgovanja ljudima, što je nastavljeno diskusijom o izazovima u provedbi ove Direktive i njenim mogućim izmjenama (djela koja se smatraju trgovanjem ljudima, kriminalizacija korištenja iskorištavanih, korištenje online platformi od strane trgovaca ljudima, suradnji između policije i sudstva, podrška žrtvama).

01.12.2021., sudjelovale smo na online događaju, u organizaciji Legal Action Worldwide pod nazivom Arbitarno pritvaranje djece u Siriji, Glasovi zatočene djece i njihovih obitelji.

Arbitrary Detention of Children in Syria

With Voices of Child Detainees and their Families

1 December 2021, 14:00 - 15:30

Join us on Webex:

<https://bit.ly/WebexSyriaEvent>

4. OSNAŽIVANJE FEMINISTIČKOG POKRETA I CIVILNOG DRUŠTVA

Osnovni cilj programa je povećanje utjecaja civilnog društva i feminističkog pokreta na društvene promjene.

Tijekom 2020. godine usmjerile smo se na ostvarivanje sljedećih specifičnih ciljeva programa:

1. Unaprijeđenje uloge civilnog društva u demokratskim procesima nacionalno, regionalno i međunarodno.
2. Unaprijeđenje učesća ženskih organizacija u društvenim promjenama i unaprijeđenju demokratskih institucija društva.
3. Povećanje utjecaja ženskih organizacija i mreža na donositelje odluka nacionalno, regionalno i međunarodno.

Cilj ove grupe aktivnosti je razvoj i poticanje međusektorske i sektorske suradnje, međusobnog učenja, razmjene iskustava, znanja, dobrih praksi te zajedničkih akcija i lobiranja za unapređenje položaja žena u društvu, prava žena na život bez nasilja, povećanja utjecaja civilnog društva na društvene promjene, solidarnog sudjelovanja u javnim akcijama u organizaciji drugih organizacija za ljudska prava te prijenosa iskustava ženskim organizacijama u drugim zemljama u ratnom sukobu.

Kroz organiziranje i sudjelovanje na radionicama, stručnim skupovima, predavanjima, sastancima te izradom analiza, brošura i letaka djelovale smo u pravcu podizanja vlastitih ali i kapaciteta drugih organizacija civilnog društva i institucija u borbi za ženska ljudska prava i intervencije u lokalnim zajednicama. Navedene aktivnosti su doprinijele povećanju kapaciteta i suradnje ženskih organizacija na nacionalnoj i međunarodnoj razini te na taj način povećanju vidljivosti rada i povezivanja ženskog pokreta s drugim pokretima. Unaprijeđena je suradnja i povezanost ženskog pokreta s drugim društvenim pokretima u RH i regionalno kroz sudjelovanje u radu REKOM-a, Sekularističke koalicije te solidarna podrška drugim pokretima: sindikalne i radničke inicijative, LGBT pokret, studentski pokret, očuvanju modela podrške razvoju civilnoga društva u RH.

Provodile su se se aktivnosti za podizanje kapaciteta organizacija i institucija, aktivnosti za podizanje vidljivosti, suradnje i podrške te aktivnosti i intervencije u lokalnoj zajednici putem edukacija, sastanaka, javnih akcija i medijskog djelovanja.

Putem organiziranja i sudjelovanja na raznim događajima te izradom analiza i publikacija podizale smo vlastite ali i kapacitete drugih organizacija i institucija u području ženskih ljudskih prava i intervencije u lokalnim zajednicama čime će se povećati vidljivosti rada.

Nadalje, provodile su se aktivnosti koordinacije i djelovanja u mrežama organizacija na nacionalnoj razini te djelovanja na međunarodnoj razini. Centar ROSA koordinira rad mreža na nacionalnoj razini: PETRA Mreže za prevenciju i eliminaciju trgovanja ženama, Ženske mreže Hrvatske i Koordinacije ženskih grupa SEKA. Na međunarodnoj razini članice smo: Evropskog ženskog lobija i Opservatorija za suzbijanje nasilja protiv žena, Mreže WAVE - Women Against Violence Europe, regionalne mreže Ženski sud – feministički pristup pravdi, Koalicije za osnivanje REKOM-a, Komunikacijske platforme FLIPSUR (Feministička lista protiv silovanja u ratu) te mreže Žena u crnom.

Provodila se je suradnja s raznim obrazovnim institucijama, medijima, studenticama i istraživačicama s ciljem informiranja o radu i aktivnostima Centra te o stanju ženskih ljudskih prava u Hrvatskoj.

Ostvaren je kontinuiran rad Ženske mreže Hrvatske u kojoj je članica Centra ROSA jedna od članica koordinacijskog odbora ŽMH. Omogućena je razmjena iskustava i informacija o radu 31 članice putem

sastanaka i svakodnevne e-mail komunikacije te su održane zajedničke javne akcije. Suorganizirale smo sastanke Ženske mreže Hrvatske.

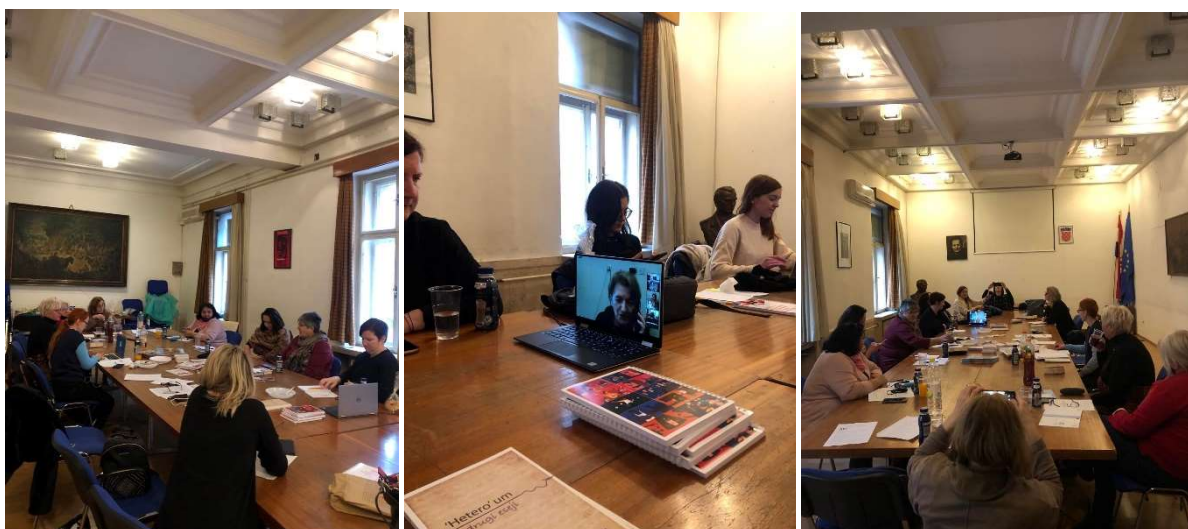
29.01. i 01.02.2021., sudjelovale smo na dva sastanka Ženske mreže Hrvatske po pitanju kašnjenja usvajanja Nacionalne politike za ravnopravnost spolova.

02.02.2021., Ženska mreža Hrvatske dala je izjavu za medije Zabrana pobačaja je protuustavna, u kojoj je rečeno da je zabrana pobačaja protuustavna, nakon što su Hrvatski suverenisti u Saboru počeli prikupljati potpise zastupnika za njihov prijedlog zakona o zaštiti života kako bi ga mogli uputiti u saborsku proceduru.

11.02.2021., sudjelovale smo na zagovaračkom sastanku sa potpredsjedikom Vlade RH Borisom Miloševićem u organizaciji Ženske mreže Hrvatske putem Zoom platforme.

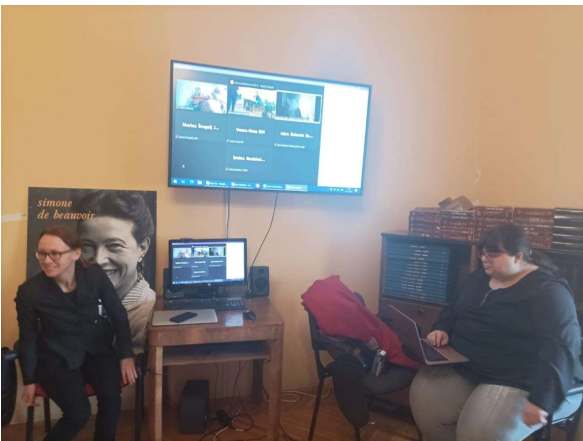

17.02.2021., sudjelovale smo na godišnjoj skupštini Ženske mreže Hrvatske održanoj u Savezu antifašističkih boraca i antifašista Hrvatske, u Zagrebu.

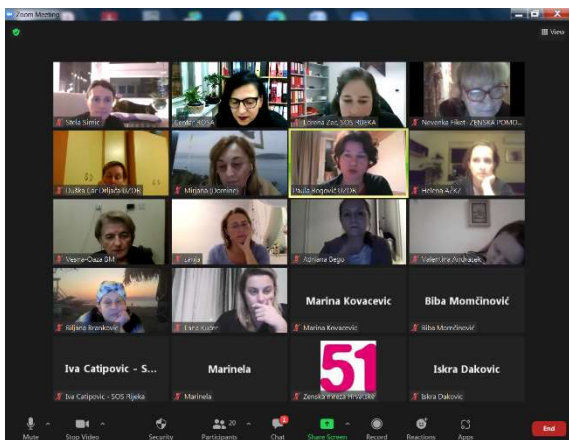

05.02.2021., suorganizirale smo i sudjelovale na sastanku sa ženama zastupnicama Hrvatskog sabora na temu naših zahtjeva za relevantnim zakonskim promjenama u odnosu na položaj žena koje su preživjele nasilje. Ovaj događaj zbio se u organizaciji Ženske mreže Hrvatske.

26.-28.11.2021., suorganizirale smo i sudjelovale na godišnjoj skupštini Ženske mreže Hrvatske koja se održala u Centru za ženske studije i putem Zoom aplikacije.

21.12.2021., organizirale smo seminar o borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji, za članice ženskih organizacija Ženske mreže Hrvatske, predavačica Biljana Branković iz Beograda.

02.12.2021., sudjelovale smo na akciji/konferenciji za medije ispred Hrvatskog sabora u organizaciji Ženske mreže Hrvatske na kojoj smo zajedno sa zastupnicama različitih političkih stranaka još jednom

zahtjevale donošenje glavnog strateškog dokumenta za zaštitu prava žena – Nacionalne politike za ravnopravnost spolova koja nije donesena već gotovo sedam godina. Na konferenciji su sudjelovale predstavnice Ženske mreže Hrvatske, zastupnice Hrvatskog sabora i Povjerenstva za ravnopravnost spolova Gradske skupštine Grada Zagreba.

02.12.2021., sudjelovale smo na tematskoj sjednici Saborskog odbora za ravnopravnost spolova na temu donošenja Nacionalne politike za ravnopravnost spolova. Sjednicu je Odbor organizirao u suradnji sa Ženskom mrežom Hrvatske.

14.12.2022., sudjelovale smo na tematskoj sjednici Saborskog odbora za ravnopravnost spolova na temu Nacionalne politike za ravnopravnost spolova.

Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova osnovni je strateški dokument Republike Hrvatske koji se donosi s ciljem uklanjanja diskriminacije žena i uspostavljanja ravnopravnosti spolova. Politika ravnopravnosti spolova i osnaživanja žena, kao jedno od temeljnih načela demokratskog ustroja i društvenog poretka u Republici Hrvatskoj, prihvaćena je na najvišoj državnoj razini odlukama Vlade Republike Hrvatske i Hrvatskog sabora. Pravna osnova za donošenje Nacionalne politike za ravnopravnost spolova su Ustav (čl.81.) i Zakon o ravnopravnosti spolova. Zakon o ravnopravnosti spolova je organski zakon i on nije promijenjen. Nacionalnu politiku za ravnopravnost spolova od 2001. godine – od kada Republika Hrvatska ima sustav parlamentarne demokracije_ donosi Hrvatski sabor. Donošenjem od strane Vlade procedure za donošenje glavnog strateškog dokumenta za ravnopravnost spolova vraćaju se na vrijeme kada Hrvatska nije bila parlamentarna demokracija. Dosadašnja procedura se zaobilazi tako da umjesto predstavničkog tijela svih građana sada temeljni dokument za ravnopravnost spolova donosi Vlada pozivajući se na zakon niže pravne snage odnosno postupajući

suprotno Zakonu o ravnopravnosti spolova koji je organski zakon, dakle propis nadzakonske snage. Pravna osnova za donošenje Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova, za razdoblje od 2006. do 2010. godine, sadržana je u odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova, kojim su utvrđene opće osnove za zaštitu i promicanje ravnopravnosti spolova kao temeljne vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske. Članak 3. Ustava propisuje da je ravnopravnost spolova jedna od najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava. Donošenje Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova osigurava provedbu Zakona o ravnopravnosti spolova propisanu člankom 18. stavkom 2., kojim se Uredu za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske nalaže izrada nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova te nadzor njezine provedbe.

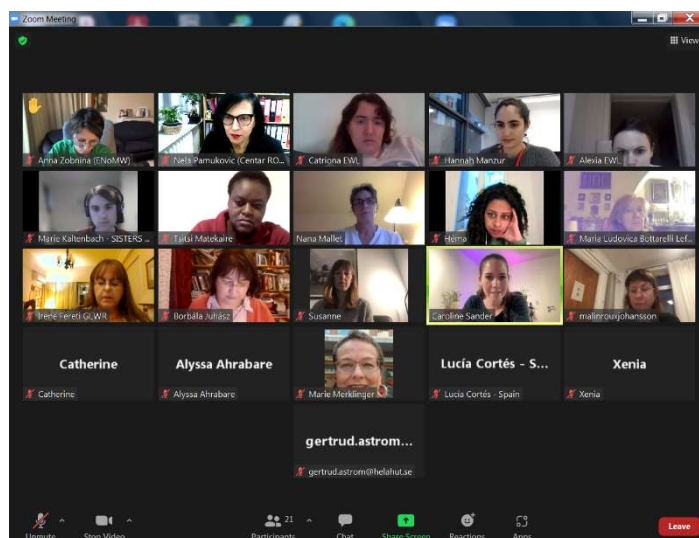
Donošenje Nacionalne politike za promicanje ravnopravnosti spolova izravna je provedba i članka 10. Zakona koji traži uvođenje posebnih mjera što se utvrđuju propisima kojima se uređuju pojedina područja javnog života, kao i obveze iz članka 11. prema kojima su državna tijela obvezna primjenjivati posebne mjere i donijeti planove djelovanja za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova. Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova usvaja se i slijedom obveza preuzetih pristupanjem Republike Hrvatske UN-ovoj Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena kao »međunarodnom ugovoru koji je sklopljen i potvrđen u skladu s Ustavom i objavljen, a koji je na snazi, (te) čini dio unutarnjega poretka Republike Hrvatske, a po pravnoj snazi je iznad zakona«.

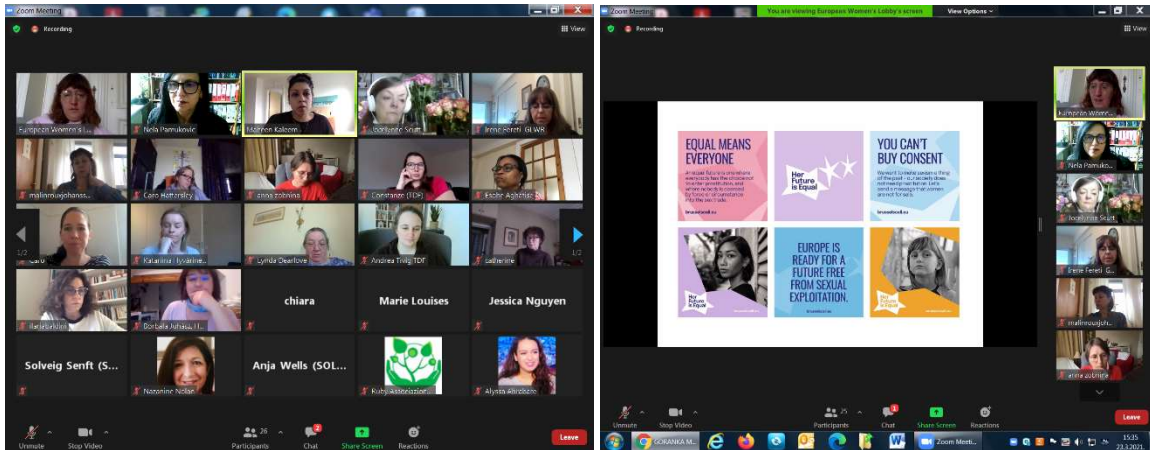
Ostvaren kontinuiran rad PETRA Mreže: koordinacija PETRA Mreže omogućila je redovnu razmjenu informacija o radu 15 članica, učlanjivanje novih članica, osnaživanje članica za rad na suzbijanju trgovanja ženama u njihovim zajednicama, organiziranje akcija za podizanje javne svijesti o ovom problemu, davanje mišljenja na godišnji izvještaj o provedbi Nacionalnog plana za suzbijanje trgovanja ljudima, te međunarodne izvještaje o situaciji trgovanja ženama (GRETA, US State Department).

Mreža PETRA osnovana je na inicijativu Centra ROSA 2002. godine. Okuplja 16 organizacija iz Zagreba, Slavonskog Broda, Vukovara, Poreča, Splita, Pakraca, Križevaca, Virovitice, Osijeka i Korenice. Od 2009. godine Centar ROSA je koordinirajuća organizacija što znači da zastupa Mrežu u Operativnom timu i Nacionalnom odboru za suzbijanje trgovanja ljudima. Dvije članice Centra ROSA članice su i Mobilnog tima. Centar ROSA je u toku 2021. godine predstavljao Mrežu PETRA te pratio provedbu nacionalnog mehanizma za suzbijanje ovog problema. Centar ROSA je redovno informirao članice o navedenim aktivnostima. Održan je sastanak Mreže u Korenici u organizaciji Ženske grupe Split, Udruge žena NIT Korenica i Centra ROSA od 23.-24.09.2021.

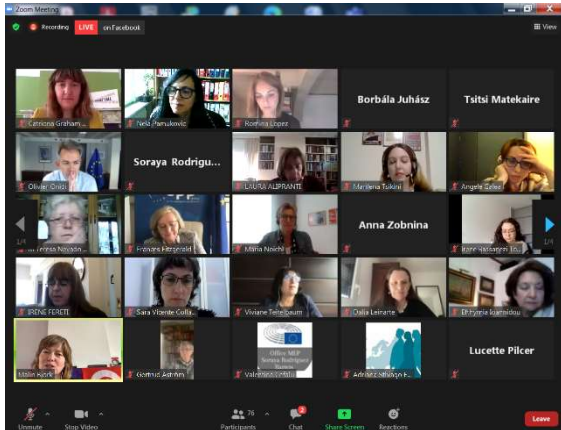
Predstavnica Centra ROSA bila je uključena u rad mreže Evropski ženski lobi kroz radnu grupu Task Force for Central East European, Baltic and Balkan States koja je formirana 2015. godine. Također smo bile uključene u rad koalicije Brussels Call koju koordinira Evropski ženski lobi a okuplja široki krug organizacija koje zajednički djeluje za Evropu slobodnu od seksualnog iskorištavanja. U okviru ove koalicije sudjelovale smo na sastancima putem Zoom platforme 18.05.2022. (planiranje kampanje i aktivnosti kao reakcija na pandemiju Covid-19, tekuće aktivnosti EU/zemalja članica, priprema za sudjelovanje na sastanku EU NVO platforme civilnog društva) i 14.12.2021. (nove informacije o EU politikama uključujući evaluaciju sastanka EU Platforme civilnog društva za borbu protiv trgovanja ljudima, te zagovaranje u procesu donošenja nove Direktive o nasilju protiv žena i obiteljskom nasilju, informacije o transnacionalnom istraživanju prostitucije). U okviru Evropskog ženskog lobija sudjelovale smo u navedenom istraživanju s informacijama iz Hrvatske.

23.03.2021. sudjelovale smo na Zoom sastanku koalicije Brussels Call na kojem je prezentirana kampanja Njena budućnost je ravnopravnost.

21.04.2021. sudjelovale smo na Zoom prezentaciji kampanje Njena budućnost je ravnopravnost u organizaciji Evropskog ženskog lobija i koalicije Brussels Call.

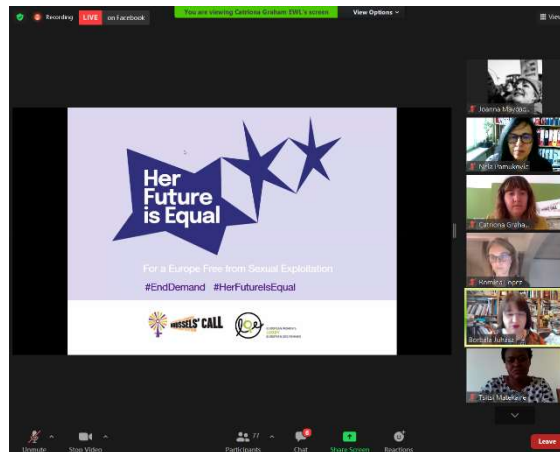

Europe is ready for a future free from sexual exploitation

Her Future is Equal

- Wednesday, 21 April 14.30 - 16.30 CET
- Zoom and live streamed on EWL's Facebook
- Contact Catriona Graham (catriona.graham@womenlobby.org) for more information
- brusselscall.eu

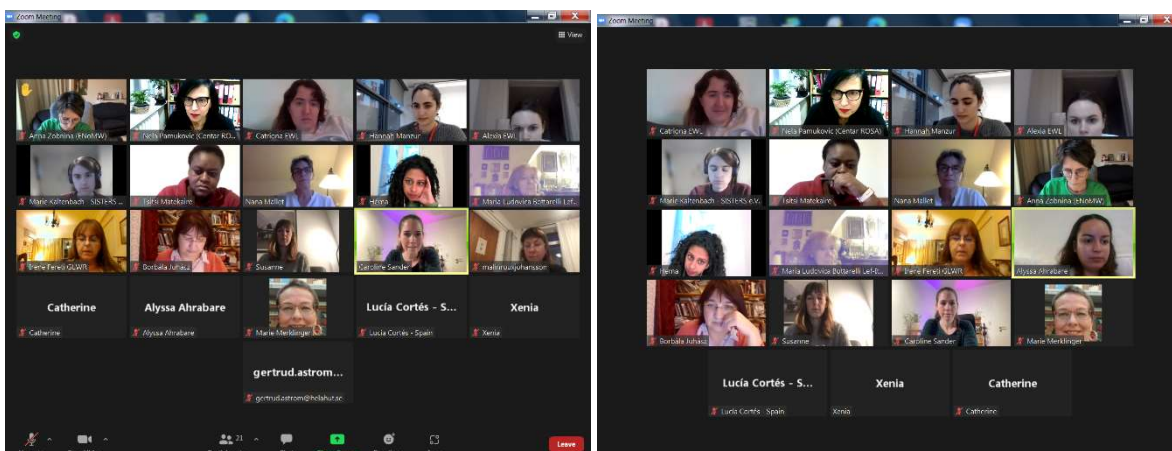
EUROPEAN WOMEN'S LOBBY
EUROPEEN DES FEMMES

18.05.2021. sudjelovale smo na sastanku koalicije Brussels Call. Na kojem se dalje raspravljala kampanja Njena budućnost je ravnoparavnost, mogućnosti za implementaciju CEDAW GR38, upitnik kolacije, nova EU Strategija za suzbijanje trgovanja ljudima, te razmjena iskustava po zemljama.

14.12.2021., sudjelovale smo na redovitom *online* sastanku koalicije Brussels' Call na kojem su članice razmijenile utiske o zadnjem sastanku EU Platforme civilnog društva, raspravljale o zagovaranju na EU razini vezano uz novu Direktivu o nasilju nad ženama, također razmijenile vijesti iz pojedinih država.

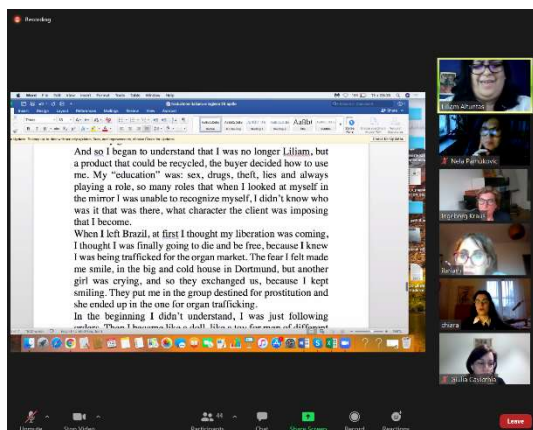
Predstavnice Centra ROSA sudjelovale su na tjednoj bazi na edukacijama i okruglim stolovima putem Zoom platforme u organizaciji Women's Human Rights Campaigns, Coalition Against Trafficking in Women, CAP International, Equality Now i dr. Ograničenja u organizaciji događaja uživo donijelo je i neke prednosti – široke mogućnosti sudjelovanja na stručnim edukacijama i ostalim događajima na međunarodnom nivou.

14.03.2021. sudjelovale smo na edukaciji u ciklusu OBJECTinar - Hidden Voices - Vaishnavi Sundar – Indian Feminist, Writer, 'Cancelled' Filmmaker".

Sudjelovale smo na preko 50 predavanja u okviru ciklusa svakog vikenda na temu „Spolno utemeljeno nasilje“ u organizaciji Women's Human Rights Campaign, sa različitim stručnjakinjama iz čitavog svijeta. Na edukacijama sudjeluje oko 200- 300 sudionica.

25.03.2021. Predstavnic Centra ROSA sudjelovala je na *online* predavanju „Što kada je žrtva netko meni blizak?“ koje je održala je psihologinja i pružateljica podrške na liniji Nacionalnog pozivnog centra za žrtve kaznenih djela i prekršaja, Ivana Andrijašević.

29.04.2021., pratile smo *online* predavanje psihologinje, psihoterapeutkinje i abolicionistkinje Ingeborg Kraus iz Njemačke te aktivistkinje Liliam Altuntas, iz Brazila/Italije, koja je preživjela nasilje u prostituciji. Predavanje je organizirala grupa Resistenza Femminista iz Italije.

02.06.2021., sudjelovale smo u razgovoru s francusko-marokanskom umjetnicom Random Maroufi čija je izložba «Les intruses» («Uljezi») postavljena u prostorijama Francuskog instituta u Hrvatskoj tijekom cijelog mjeseca lipnja. Ova se izložba odnosi na mjesto žene u javnom prostoru. U razgovoru s umjetnicom prenijele smo svoja iskustva i gledišta vezano uz pitanje feminizma i aktualnu situaciju u Hrvatskoj tom pogledu, kao i o položaju žena. Ovu izuzetno zanimljivu izložbu smo podržale i na način da smo organizirale posjete aktivistkinja.

08.10.2021., predstavica Centra ROSA sudjelovala je na skupštini WAVE mreže (Žene Evrope protiv nasilja nad ženama), održanoj putem Zoom platforme.

22.11.2021., sudjelovale smo na Zoom predavanju o prostituciji iz ugla preživjelih: spisateljica i aktivistkinja iz Irske, osnivačica SPACE International Rachel Moran i abolicionistička liderica Amelia Tiganus iz Španjolske, u organizaciji CAP International i Mouvement du Nid.

MOUVEMENT DU NID
FRANCE

PROSTITUTION ET SOCIÉTÉ mondays

CAP
International

Monday November 22nd at 7pm on Zoom
International translation

Rachel Moran
for her essay "Paid For"
#listentosurvivors

Amelia Tiganus
for her essay "La revuelta de las putas"

Event supported by Université des Femmes isala

Zoom Meeting
Recording

CAP International
Audio Settings

Posljedice potresa 2020.

Naše prostorije ureda i savjetovišta pretrpjele su veliku štetu kao posljedica potresa 20.03.2020. godine, a radovi na obnovi završili su 2021. godine.

Radovi su nastavljeni i u 2021. godini kako na obnovi cijele zgrade tako i samih prostorija Centra ROSA.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA I ČLANICE

U 2021. u Centru za žene žrtve rata - ROSA zaposlene su bile Nela Pamuković, Adriana Bego i Stela Šimić, dok su stručne suradnice bile: Valentina Andrašek, Marijana Senjak, Suzana Večerić, Nataša Lalić, Mubera Maslić-Ždralović, Huwa Adam Karim Washily i Nebal Nabil Alhalak, Anita Lauri Korajlija, odvjetnički tim Jelavić i partneri (Sanja Bezbradica Jelavić, Ivan Jelavić, Ela Rožić i Marija Ana Brnčić). U našem radu sudjelovalo je **9 volonterki te je odrađeno 1024 volonterskih sati.**

Izvanredna skupština Centra ROSA održana je 27.12.2021. povodom zakonske obaveze donošenja Financijskog plana za 2022. godinu prema Pravilniku o sustavu financijskog upravljanja i kontrole te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija u skladu sa čl. 4. st. 9 i čl. 5 st. 6, Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (NN br. 121/2014).

Ostala tijela upravljanja Centra ROSA bili su Vijeće, Nadzorni odbor i Koordinatorica.

Obavljeno je i operativno planiranje rada za 2022. godinu a operativni i financijski plan za 2022. godinu usvojilo je Vijeće Centra ROSA 20.10.2021.

U upravljanju organizacijom vodile smo se načelima dobrog upravljanja koristeći sustav kvalitete SOKNO. Od 2019. godine primjenjujemo i Standarde kvalitete volonterskih programa za organizatore volontiranja s ciljem osiguranja kvalitete volonterskog programa za unaprjeđenja volontiranja.

Članice Centra ROSA i volonterke su sudjelovale u radu mreža čije smo članice, akcijama u organizaciji Centra ROSA i suradničkih organizacija i mreža, te su se redovno obrazovale u svrhu usavršavanja svog rada.

Centar je osnovalo 12 feminističkih i mirovnih aktivistkinja 5. prosinca 1992. godine: Aida Bagić, Biljana Kašić, Đurđa Knežević, Marica Martin, Martina Belić, Nela Pamuković, Neva Tölle, Slavica Kušić, Vanja Nikolić, Vesna Janković, Vesna Kesić i Vesna Teršelić.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ za 2021.

BILJEŠKE UZ IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA ZA 2020. GOD.

PRIHODI:

Prihodi od donacija iz državnog proračuna	344.588
Prihodi od donacija grada Zagreba i Zagreb. županije	138.000
Prihodi od donacija inozem. vlada i međunar. organizacija	284.413
Prihodi ukupno	848.808 kn

RASHODI:

Rashodi za zaposlene	319.715
Materijalni rashodi	367.057
Rashodi amortizacije prema propisanim stopama	1.233
Financijski rashodi	3.152
Rashodi ukupno	716.702 kn

Ukupni prihodi u 2021. godini iznosili su 848.808 kn. Sredstva prenesena iz prethodnog razdoblja iznosila su 983.771 kn. Ukupni rashodi u 2021. godini iznosili su 716.702 kn. Višak prihoda iznosi 132.106 kn, sredstva raspoloživa u sljedećem razdoblju iznose 1.115.877 kn. Bilanca na dan 31.12.2021. iznosila je 1.467.719 kn.

Kompletan financijski izvještaj dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva financija Republike Hrvatske u Registru neprofitnih organizacija (<https://banovac.mfin.hr/rnoprt/>).

Projekti i izvori financiranja Centra ROSA u 2021. godini:

Institucionalna podrška, Heart and Hand Fund, 15.08.2020.-14.02.2021., 01.07.2021.-31.12.2021.

Institucionalna podrška, Mediterranean Women's Fund, 01.08.2021. - 31.07.2022.

Institucionalna podrška, Global fund for Women, 01.10.2019. - 31.09.2021.

Istraživanje pokreta otpora napadima na rodnu ravnopravnost, Global fund for Women, 1.05.2020.-30.04.2021.

Pravda za žene koje su preživjele seksualno rodno uvjetovano nasilje u ratu, Medica Mondiale, 15.07.2021. - 14.08.2021.

Razvoj partnerstva u suzbijanju rodno uvjetovanog nasilja u Francuskoj i Hrvatskoj, Veleposlanstvo Republike Francuske, 01.05.2020. - 30.06.2021.

Savjetovalište za žene koje su preživjele rodno uvjetovano nasilje u vrijeme Kovid-19 krize, The Balkan Trust for Democracy, The German Marshall Fund, 01.01.2021.- 31.12.2021.

Savjetovalište za žene koje su preživjele različite oblike rodno uvjetovanog nasilja (ratno nasilje uključivši ratno silovanje, trgovanje ženama i djevojkicama, seksualno nasilje), The L'Oréal Fund for Women, 30.11.2021. - 29.11.2022.

Program podrške ženama koje su preživjele rodno utemeljeno nasilje: ratno silovanje i druge oblike ratnog nasilja, silovanje, trgovanje ljudima i prostituciju, Zagrebačka županija, 01.01.2021. - 31.12.2021.

Edukacija za savjetodavke u savjetovalištim i skloništim za žene žrtve nasilja, Zagrebačka županija, 01.01.2021. - 31.12.2021.

Program podrške ženama koje su preživjele rodno/spolno utemeljeno nasilje, Grad Zagreb, Ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, 01.01.2021. - 31.12.2021.

Psihosocijalna pomoć i podrška azilantkinjama – žrtvama nasilja i štetnih tradicijskih praksi, Grad Zagreb, Gradski ured za zdravstvo, 01.01.2021. – 31.12.2021.

Njena budućnost je ravnopravnost, Grad Zagreb, Ured za međugradsku i međunarodnu suradnju i promicanje ljudskih prava, 01.01.2021. - 31.12.2021.

Jednokratna financijska potpora za 2021. za podmirenje dijela troškova edukacija za savjetodavke u savjetovalištim i skloništim za žene žrtve nasilja, Grad Zagreb, Ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, 01.01.2021. - 31.12.2021.

Socijalno uključivanje i integracija žena s odobrenom međunarodnom zaštitom u zajednicu, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 01.06.2020. - 30.05.2021.

Podrška socijalnom uključivanju i integraciji osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom u zajednicu, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 01.09.2021. - 31.08.2022.

Savjetovalište za žene – pomoć i podrška ženama koje su preživjele nasilje – jednogodišnji projekt, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 01.12.2020. - 30.11.2021.

Savjetovalište za žene - pomoć i podrška ženama koje su preživjele nasilje - trogodišnji projekt, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, 01.06.2020. - 31.05.2023.

Učenjem za budućnost bez nasilja prema ženama, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 08.11.2021. - 31.08.2022.

Edukacija za savjetodavke u savjetovalištim i skloništim za žene žrtve nasilja, HEP, 01.05.2021. - 31.12.2021.